

PORTRETE DE OSTAȘI AI MARELUI RĂZBOI*

Lucian-Valeriu LEFTER

Abstract: On the 6th of December 1920, a soldier who has participated in World War I finishes a manuscript presenting the biographies of all his co-villagers from Chițoc, Vaslui county, who have fought in the frontline. The memoir of sergeant Ștefan Mocanu consists in the last 16 unpublished pages of the Gospel from the village church and priest Ioan Ursăcescu has been one of its initiators. The sergeant's shocking memories about his frontline comrades, some of them experienced by the writer and others just heard, are, in this manner, handed over to posterity. The author thoroughly describes the biographies of the 133 soldiers from his native village who have fought in the Great War, after the following criteria: first name and surname of the soldier, rank, contingent, year and month of birth; first names and surnames of parents, their occupations - most of them were farmers, just like the soldiers. He continues with information related to the degree of literacy (if the person has the ability to read and write and how many years have been graduated by that person), year of recruitment (usually in autumn, in November) and the regiment he joined. In some of the cases, the biography includes the participation in the "Revolution" or Revolt of 1907. This is followed by the first mobilization, in 1913, for the war in Bulgaria, and by the second mobilization, from 1916; mentions are made to places in which the person participated in battles or died from gun shots; promotions and decorations are recorded, as well as the place and year of demobilization. The biographic presentation invariable ends with information concerning marriage, name of wife and number of children. Out of the 133 soldiers, only 20 had no children, half of them being recently married, while the other half - single; 39 families had 4 to 8 children. Therefore, a total of 300 children were left at home with their mothers and grandparents. 55 soldiers died on the battlefield, and their names were marked on the monument dedicated to their memory located in the graveyard in Chițoc. If we sum up the number of soldiers and the number of their wives and parents, we refer to approximately 500 persons recorded in the memoir of the former sergeant, which is now entirely published.

Keywords: World War I, memories, biographies, soldiers, frontline fights.

Un ostaș al Marelui Război a înscris pe paginile unei Evanghelii, precum în vechime, pe toți cei 133 de consăteni ai săi care luptaseră pe front, trăitori în satul Chițoc, din apropierea Vasluiului. „Memoriul” plutonierului Ștefan Mocanu se înșiră mărunț pe ultimele 16 pagini netipărite ale Evangheliei¹ bisericii satului, cumpărată în vremea preotului Ioan Ursăcescu², cu contribuția enoriașilor, potrivit însemnării acestuia pe prima filă a cărții, la 15 august 1908. Fostul ostaș a încheiat însemnările sale în ziua sărbătorii Sfântului Nicolae a anului 1920, nu întâmplător ci în amintirea și pentru pomenirea tatălui său, Neculai Mocanu. Neuitarea celor care au luptat, vii și morți, venise la îndemnul preotului Ursăcescu, parohul bisericii „Nașterea Maicii Domnului” din Chițoc.

Mărturiile cutremurătoare ale plutonierului despre camarazii săi de pe front, unele trăite, altele auzite la șezătorile din sat, trebuiau transmise posterității. A creionat, cu multă răbdare, schițele biografice ale celor 133 de consăteni care au luptat în Marele Război, după următoarele criterii: numele și prenumele ostașului, gradul, contingentul, anul și luna în care s-a născut; numele și prenumele părinților, și ocupația acestora, majoritatea fiind clăcași; ostașii erau, cei mai mulți, „de profesiune” plugari. În continuare, este precizat gradul de alfabetizare (dacă știe sau nu știe carte și câte clase a absolvit), apoi anul încorporării (de obicei toamna, în noiembrie), și regimentul în care a fost încorporat. În unele cazuri, din biografia ostașului nu lipsește participarea sa la „revoluția” sau răscoala din 1907. A urmat prima mobilizare, în 1913, pentru războiul din Bulgaria, apoi a doua mobilizare, în 1916, cu menționarea locurilor în care a purtat lupte și unde a căzut sub gloanțe; au fost consemnate avansările în grad și decorațiile primite, precum și locul cu anul demobilizării militarului. Invariabil, schița biografică se încheie cu precizarea căsătoriei, numele soției și

* Comunicare prezentată, sub titlu diferit, la „Al XVIII-lea Congres de Genealogie și Heraldică”, organizat de Institutul Român de Genealogie și Heraldică „Sever Zotta”, în secțiunea *Izvoare genealogice despre vremea Marelui Război*, Iași, 11 mai 2018.

¹ Evanghelia, tipărită în vremea regelui Carol I, la București, în 1903, a fost descoperită după cutremurul din 31 august 1986, de preotul Ioan Bârsan, pe atunci paroh al bisericii „Nașterea Maicii Domnului” din Chițoc, comuna Lipovăț, astăzi paroh al bisericii „Sfinții Mihail și Gavril” din Vaslui. De asemenea, datorită preotului Iulian Pilă, paroh al bisericii din Chițoc, am descoperit documente și fotografii care au aparținut lui Ștefan Mocanu. Ambilor, le transmit mulțumirile mele și pe această cale.

² ANV, *Starea civilă a comunei Lipovăț*, dos. 1/1892, nr. 1, căsătorii. La 18 ianuarie 1892, Ioan Ursăcescu, născut la 1866 în comuna Șișcani, județul Fălciu, fiu al preotului Vasile Ursăcescu, decedat, și al prezviterii Ruxanda, domiciliată în comuna Șișcani, s-a căsătorit cu Mândia Marcu, născută la 1870 în comuna Lipovăț, județul Tutova, fiica preotului iconom Ion Marcu, domiciliat în Lipovăț.

numărul copiilor. Astfel, dintre cei 133 de ostași, doar 20 nu avea copii, jumătate dintre aceștia fiind recent căsătoriți iar jumătate „cavaleri” sau necăsătoriți; 39 de familii aveau între patru și opt copii. În total, peste 300 de copii au rămas acasă, numai cu mamele și bunicii. Un număr de 55 de ostași au căzut în lupte, fiind inscripționați în piatră pe monumentul dedicat lor, în cîntirul bisericii din Chițoc. Dacă adunăm numărul militarilor și a soțiilor acestora, cu al celor doi părinți ai fiecărui ostaș, rezultă în jur de 500 de persoane înregistrate în memoriul fostului plutonier.

Schițele biografice ale ostașilor din Chițoc, prin informațiile despre luptele la care au participat, surprind desfășurarea Primului Război Mondial, fiind un exemplu elocvent al reprezentării istoriei „mari” prin cei „mici”. În acest sens, câteva exemple sunt edificatoare.

Ștefan Mocanu era născut la 2 februarie 1891, din părinții Neculai și Elena, „ambii de profesiune plugari fără pământ”. A intrat la școală la vârsta de șapte ani, în 1898, absolvind cinci clase primare în anul 1904. Făcea parte din contingentul 1913, fiind încorporat în 1912, toamna, și avansat caporal la 10 mai 1913. În iunie, același an, a fost mobilizat și a plecat în Bulgaria, în cel de-Al Doilea Război Balcanic, de unde s-a întors după câteva luni, în octombrie, când a fost avansat sergent și a căzut grav bolnav de holeră. La 2 noiembrie 1914 s-a căsătorit cu Anica, fiica lui Ștefan Onuțu, iar în următorul an, în octombrie 1915, a fost trimis pe frontieră, la Grozești (Oituz). La 14 august 1916 a fost mobilizat și a trecut munții în Transilvania, a participat în luptele de la Miercurea Ciuc și Praid, înaintând până la Cséresdomb (în Sărățeni, jud. Mureș). După retragerea din Ardeal, a luptat în defileul Oituzului, la Stâneica, Piatra Runcului, Fata Moartă, precum și în Munții Vrancei, la Răchitașu, Soveja, Putna, Irești și Momâia.

În iulie 1917, salvase „batalionul II din Regimentul 25 Infanterie, din Vaslui, care era înconjurat de inamic la Dealul Războiului”, iar la 6 august 1917, în apogeul luptelor de la Mărășești, oprise „înaintarea inamicului cu secția de mitralieră, un efectiv de 2 regimente de armată bavareze germane, cei mai specieali”. Pentru aceste „multe fapte vitejești”, a fost avansat plutonier și decorat cu medalia „Bărbăție și Credință”. Și în anul următor, în 1918, a luat parte la luptele din Basarabia, Bucovina și Polonia, după care a fost demobilizat, în februarie 1920, cu „certificat de bună purtare”.

La sfârșitul anului 1920, Ștefan Mocanu avea doi copii, urmați de al treilea, adică doi băieți și o fată cu cea dintâi soție, care a murit curând după aceea. Din a doua căsătorie au rezultat încă cinci copii (două fete și trei băieți), dintre care astăzi, în satul Chițoc, trăiește doar cel mai mic dintre ei, Aurel Mocanu, în vârstă de 77 de ani, care a păstrat câteva documente și fotografiile ale tatălui său, precum cea în care apare decorat cu cinci medalii, de la stînga la

dreapta, astfel³: „Virtutea Militară”, de război, model 1880; „Bărbăție și Credință”, de război, model 1916; Medalia interaliată a Victoriei (1921), conferită tuturor militarilor armatelor învingătoare în Primul Război Mondial; „Crucea Comemorativă a războiului 1916-1918” (1918), cu cinci barete atestând luptele la care a luat parte cel decorat și „Avântul Țării” (1913), primită pentru participarea la cel de-Al Doilea Război Balcanic. Avea să moară la vârsta de 87 de ani, la 26 mai 1973, în satul natal; ultima-i dorință, de a fi înmormântat cu cele cinci decorații din Marele Război, pe piept, i-a fost îndeplinită.

Încorporat în toamna anului 1912, în Regimentul 8 Roșiori, Neculai Țopea a fost avansat caporal la 10 mai 1913, apoi sergent, la 1 noiembrie, a fost în Bulgaria, la Ferdinandovo, la sud de Plovdiv, în cel de-Al Doilea Război Balcanic, la 14 august 1913. Mobilizat a doua oară, a participat la toate luptele din Transilvania, fiind rănit la 5 octombrie 1916, la Poiana Sărată, pe valea Oituzului. După o lună de spitalizare, la Vaslui, a fost avansat plutonier și decorat cu medalia „Bărbăție și Credință”. Transferat la Regimentul 2 Jandarmi, a luat parte la luptele de pe Siret, din vara anului 1917, de la Nămolosa, Umbrărești, Movileni, Mărășești, precum și din Basarabia; apoi, în 1919, a participat în campania din Budapesta.

În lupte s-au remarcat și alți ostași din Chițoc. Petru Bogatu, care luase parte, în 1916, la luptele din Transilvania și Oituz, sau de la Panciu și Putna, în 1917, a ieșit în evidență „cu mitraliera, făcând fapte vitejești”, la Dealul Seciului și Slatina, apoi a luptat în Bucovina și Polonia, cu bolșevicii. La fel și Vasile Țopea, din Regimentul 39 Infanterie Cernavodă, „a luat parte la acțiunile din Basarabia, respectiv Bender, Chișinău, Acherman și Odessa și i-a învins pe bolșevici”. Mihai Cochileț, în 1917, la Cașin a fost „cel mai vrednic la mitralieră tot timpul cât a fost pe front”. Cât despre Neculai Toma, de la secția de mitraliere, la Dealul Seciului, „și-ea fript mânele” pe țeava armei.

Destui soldați au fost prinși prizonieri, precum Ștefan Manole, la Răchitașu, în Munții Vrancei, fiind dus în Ungaria, unde a trecut prin mai multe lagăre. Caporalul Toader Cotârcea a luptat la Mărășești, apoi a fost luat prizonier și dus în Asia Mică, unde fiind „schingiuit de turci a venit slab și rănit”. Dumitru Ilie, care participase și la „revoluția” din 1907, a căzut și el prizonier la Răchitașu Mare, „după lupte înverșunate” cu germanii, fiind dus în lagărul de la Ostffyasszonyfa din Ungaria, unde ajunsese și Dumitru Ilie, unde „cu mare suferință, bătăuți, mâncau carne de cai morți și sfeclă feartă”. Soldatul Ioan Rusu luptase în Dobrogea, la Turtucaia, apoi la Oituz, Moghioruș, Stâneica, Vârful Bradului și la Clăbuc, unde fusese „rănit la cap”, la 6 noiembrie 1917, apoi luptase la Nămolosa și Mărășești, „în luptele cele

³ Identificate și descrise de dl. Tudor-Radu Tiron, căruia îi mulțumesc și cu acest prilej.

strașnice, unde am luptat în camașe și izmene”, după cum precizează autorul însemnărilor. Caporalul Neculai Iacob participase în operațiunile de la Oituz, Mănăstirea Cașin și Fețișoara, iar „în luptele de la Sticlărie a fost prins prizonier și dus la Brașov, în lagăr, pentru munca câmpului, a stat 10 luni având mari suferințe”. În lagăr stătuse și soldatul Enache Focșa, mitralior în luptele de la Azuga, Mănăstirea Cașin, Muntele Caraiman, Muntele Cerbu și Valea Fetei; la Azuga fusese prins și dus prizonier în lagărele din Budapesta și Viena. Iar Gheorghe Stângăcianu a fost luat prizonier la 13 decembrie 1916, la Vârful Bradului, și dus în Ungaria, la Budapesta, întorcându-se din captivitate la 20 mai 1918.

Printre cei căzuți pentru totdeauna aflăm pe Gheorghe Boț, care luptase în Dobrogea, la Turtucaia, dar și la Oituz, „în crâncena luptă ce a ținut 13 zile și 13 nopți”, unde „a fost omorât de inamic pe șoseaua Hârja-Grozești”, în același timp cu Gheorghe Nițoi. Sau Enache Dominte, care a căzut la 6 octombrie 1916, în același timp cu Neculai Purice, care a „murit pe Stâneica și ardea în foc cum ardea pădurea de obuze”. Plecat la Grozești și Oituz, Gheorghe Teslariu trece în Transilvania în noaptea de 14 august, iar în lupte i-a fost „fracturat de o schijă de obuz brațul drept”, murind la spitalul din Piatra Neamț.

Să nu-i uităm pe cei morți de tifos exantematic, precum Toader Bogatu și alții din Chițoc, maladie despre care Constantin Argetoianu scria, în memoriile sale, că „a fost adevăratul nostru vrăjmaș; cu el ne-am războit mai mult decât cu nemții – el ne-a răpus trei sferturi din cei 800.000 de oameni pe care i-am jertfit pentru realizarea unității noastre naționale”⁴.

Un căpitan al armatei române în Marele Război, Ioan Missir, în tulburătorul său volum memorialistic, *Fata Moartă*, a suprimat atmosfera luptelor de pe valea Oituzului, precum cele de la Fata Moartă, „locul unde am tăiat aripele aquilelor bavareze îmbătate de asalt, și unde întăriți în credința unei biruințe târzii, nu am dat îndărăt decât sub valul uriaș inamic... Acolo, la câțiva metri de inamic, îngropați în șanțuri, muream de nostalgia trecutului și amintirilor noastre, fără speranța de reîntoarcere la zile senine și frumoase... Pentru cei rămași acasă, Fata Moartă este locul către care a zburat gândul reîntoarcerii celui drag plecat pe front, prefăcut în cimitir, unde soți, frați ori părinți au închis ochii pentru totdeauna...”. În schimb, „pentru o parte din cei mari”, acolo a fost „terenul de exercițiu pe care s-au irosit în zadar sute de vieți omenești, în atacuri descusute, fără nici o noimă și fără nici o legătură între

⁴ Constantin Argetoianu. *Memorii pentru cei de mâine. Amintiri din vremea celor de ieri*. Volumele III-V. Partea a V-a, 1916-1918, Ediția a II-a, revăzută și întregită de Stelian Neagoe, București, Editura Machiavelli, 2008, p. 73.

dânsele; prilej de a culege lauri și decorații fără merit și cu vădit dispreț de viețile ostășești...”⁵.

La fel și în Vest, inutilitatea războiului a fost resimțită acut de combatanți: „Ce absurd e tot ce s-a scris, tot ce s-a înfăptuit, tot ce s-a gândit vreodată, dacă asemenea lucru e cu puțință! Totul trebuie să fie minciună și zădărnice, dacă o civilizație de milenii n-a fost în stare să împiedice vărsarea acestor râuri de sânge...”. Se întrezărea conturul difuz al unui univers dantesc: „Puștile prind coajă, uniforme prind coajă, totul e lichefiat și curge – o masă mustoasă, jilavă, cleioasă de pământ, în care licăresc băltoace galbene cu rotoace roșii de sânge și unde morții, răniții și suprviețuitorii se scufundă încet.

Vijelia ne biciuiește, grindina de schije smulge din împiestrișarea de cenușiu și galben țipetele ascuțite, ca de copii, ale celor istoviți, iar noaptea, viața sfâșiată geme din ce în ce mai stins, gata-gata să amuțească.

Mâinile noastre sunt pământ, trupurile noastre, humă, iar ochii noștri, scursori de ploaie. Nu știm dacă mai trăim”⁶.

În încheierea acestui prolog al memoriului despre ostașii Marelui Război, precizăm că autorul acestuia, Ștefan Mocanu, în perioada interbelică a fost notar al comunelor Pușcași și Lipovăț⁷, ambele în apropierea Vasluiului, om gospodar în satul său, suficient motiv de prigoană în vremea regimului comunist. Din cele câteva „jalbe” pe care le-a înaintat autorităților vremii, transpare zbuciumul prin care a trecut. În 1961, s-a adresat „tovarășului prim-secretar de stat”, fiind „supus de bătrânețe și neputincios” la cei 70 de ani ai săi, venind „cu mare plângere” și precizând că fusese în războiul din 1913, în Bulgaria, în cel din 1916, în Carpați, „pe unde dușmanul nu a putut trece”, în luptele de la Oituz, Mărăști, Târgu Ocna, și Panciu, decorat cu cinci medalii pentru viteză, iar mareșalul Alexandru Averescu l-a împroprietărit cu trei hectare de pământ, „pentru că l-am apărat acest pământ și m-am luptat cu armatele bavareze”. Cu toate acestea, în 1958, deși se înscriesese cu pământul la Întovărire, nu apucase să cunoscă „binele” acestui fapt, căci „tronc” veniseră diferiți activiști de la Vaslui și de la Sfatul Popular din Lipovăț, „din cei mai grozavi”, în 15 echipe, și „zi și noapte au umblat, toți oamenii au umplut

⁵ Ioan Missir, *Fata Moartă*. Ilustrațiuni de pictorul Stoica D[umitrescu], Ediția a IV-a, București, Editura Cartea Românească, [1942], p. 79-80; ediția I a apărut în 1937, iar din edițiile anilor 1945, 1967 și 1977 au fost cenzurate paragrafele referitoare la bolșevici, inclusiv un capitol întreg, *Rapidul Cașin-Tețcani*, lucrarea fiind reîntregită abia în 2006, în ediția îngrijită de Victor Durnea.

⁶ Erich Maria Remarque, *Pe frontul de vest nimic nou*, Traducere din limba germană de Emanoil Cerbu, Iași, Editura Polirom, 2016, pp. 223 și 241-242.

⁷ La 12 octombrie 1942, Pretura Vaslui delega pe Ștefan Mocanu, notar la comunei Pușcași, să gireze notariatul comunei Lipovăț.

PORTRETE DE OSTAȘI AI MARELUI RĂZBOI

pădurile, care nu au fost două săptămâni acasă. Eu am stat 10 zile prin case străine și bolnav și când am venit acasă, după atâta frig de ianuarie”, timp în care „au venit noapte pe la 10-11 și m-au forțat de am semnat cererea de colectiv”; atunci, soția sa și un fiu de 19 ani „plângeau și se rugau de ei ca să mă lase că eu nu sunt în stare de cunoaștere”. După ce el a semnat cererea, ei au fugit de acasă. Acum, se afla deja în preajma sărbătorii Paștelui iar situația se tensionase, încât soția și fiul „au sărit cu cuțitu la mine, spunând că mă tae, [că] de ce i-am dat pământul la colectiv”, fiind în pragul unui divorț. Deși scrisese multe cereri către autoritățile din București sau Iași, veniseră tot dintre aceia „care ne-au forțat și spun că de bună voe”, când, în realitate, s-au tras și cu armele după cei fugiți și bătuți”.

Ce sentiment va fi trăit, acum, în zbuciumul timpurilor noi, fostul ostaș al Marelui Război, când pământul pentru care luptase îi era confiscat!? Cel care, atunci, în toamna târzie a anului 1916, s-a aflat între stâncile Oituzului, la Fata Moartă sau la Stâneica, unde, după cum scria Constantin Kirițescu⁸, soldații regimentelor moldovenești, ieșenii din regimentele 13 și 53 și vasluienii din regimentele 25 și 65, „au vărsat șiroaie de sânge”, apoi, în 1917, la Mărăști, Târgu Ocna și Panciu! Răspunsul este de prisos!

MEMORIU[L] OSTAȘILOR ce au luat parte la războiul [din] 1916 – 1920

1. Mocanu Ștefan – pluton(i)er, contingent 1913, matric[ola] 413. Născut pe anul 1891, luna februarie, în 2 zile. Tatăl Neculai, mama Elena, ambii de profesie plugari fără pământ. Intrat în cursurile primare pe anul 1898, absolvent a 5 clase primare pe anul 1904. Încorporat pe anul 1912, toamna. Avansat pe anul 1913, mai 10, caporal. Iunie 1913, mobilizat și plecat Bulgaria; întors din Bulgaria în octombrie 1913, avansat sergent și fost grav bolnav de holeră. La 2 no(i)embrie 1914, căsătorit cu Anica Ștef. Onuțu. Plecat pe frontieră, la Grozești⁹, în octombrie 1915. [La] 14 august 1916, mobilizat și trecut în Transilvania. Luat parte la luptele de la Cic Sereda [Csíkszereda¹⁰], Paraiid [Praid¹¹], Ceresdum [Cséresdomb¹²], Stâneica¹³, Peatra

⁸ În continuare, informațiile și citatele privitoare la desfășurarea luptelor Primului Război Mondial, cu excepția celor precizate, vor fi redată din cele două volume ale acestei lucrări, ediția a III-a: Constantin Kirițescu, *Istoria războiului pentru întregirea României. 1916-1919*, vol. I-II, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1989.

⁹ Grozești, magh. Grozafalva; azi, Oituz, c. ~, j. Bacău (în continuare: c.=comună, j.=județ, reg.=regiune).

¹⁰ Mécurea Ciuc, magh. Csíkszereda, j. Harghita. În perioada 6-11 septembrie 1916, sub conducerea generalului Constantin Prezan, Armata de Nord reia ofensiva pe văile

Runcului¹⁴, Fata Moartă¹⁵, Răchitașu¹⁶, Soveja¹⁷, Putna¹⁸, Irești¹⁹, Momâia²⁰. Pe anul 1917, iulie, am salvat batalionul II din Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie], care era înconjurat de inamic la Dealul Războiului²¹. La 6 august 1917, am oprit înaintarea inamicului cu secția de mitralieră, un efectiv de 2 regimente de armată bavareze germane, cei mai speciați. Avansat plutoner după mai multe fapte vitejești și decorat cu „Bărbăție și credință”, luând parte în Basarabia²² și, pe 1918, în Bucovina²³ și

Oltului și Mureșului; astfel, după lupte grele și bombardarea puternică a orașului, Miercurea Ciuc a fost ocupată de români la 8 septembrie 1916.

¹¹ Praid, c. ~, j. Harghita, pe valea Târnavei Mici. Bătălia de la Praid-Sovata s-a dat în perioada 29 septembrie-3 octombrie 1916, între Armata de Nord română și grupul de divizii austro-ungare, comandate de feldmareșalul Fabin.

¹² Csere-Domb/Csésredomb, rom. Dealul sau Dâmbul Stejarilor, în Sónárad, azi c. Sárățeni, j. Mureș, unde a avut loc lupta din 1 octombrie 1916.

¹³ Vf. Stâneica, 898 m, limita de nord a Munților Vrancei, pe valea Oituzului.

¹⁴ Vf. Piatra Runcului, 1063 m, limita de nord a Munților Vrancei, pe valea Oituzului.

¹⁵ Fata Moartă, platou în arealul Buciaș din nordul-vestul Munților Vrancei, c. Mănăstirea Cașin, j. Bacău. Românii au atacat și cucerit Vârful Bradului, Piatra Runcului și cota 1175 de pe platoul Fata Moartă, pe care s-au stabilit și unde, în noaptea de 13-14 noiembrie 1916, trupe bavareze și ungurești au atacat energic, „ajungându-se la sălbatică lupte corp la corp”.

¹⁶ Răchitașu, c. Andreiașu de Jos, j. Vrancea. În intervalul 20-22 august 1917, s-a dat lupta pentru vârful celor două Răchitașe, cotele 891 și 895, cucerite de trupele a trei regimente germane, fiind recucerită de români doar cota 891.

¹⁷ Soveja, c. ~, j. Vrancea.

¹⁸ Putna, c. Bolotești, j. Vrancea.

¹⁹ Irești, c. Vidra, j. Vrancea. La 28 august 1917, atacul german distruge pozițiile rusești care se retrag în dezordine, fugind, lăsând un gol de câțiva kilometri în zona satul Irești, unde au fost duse lupte grele pentru apărarea liniei frontului.

²⁰ Dealul Momâia, c. Țifești, j. Vrancea. Înălțimea Momâia, cu cotele 625 și 632, domină valea Șușitei. La 8 ianuarie 1917, germanii au cucerit dealul de la ruși, după o luptă grea, iar a doua zi, trupe de cazaci și români au reușit să reocupe doar cota 625, fără vârf; au urmat 12 contraatacuri bavareze respinse. La 28 februarie, într-o „luptă sălbatică”, focurile artileriei se încrucișează și cota 625 „dispare într-un nor de fum”, numeroși morți și răniți acoperă creasta dealului și „bucăți de corpuri rămân spânzurate printre ghimpii sârmelor”; în final, atacul asupra Momâiei a fost respins.

²¹ Muntele Războiul, pe valea Oituzului, „străjuiește intrarea defileului, cu Măgura Cașinului” (Ioan Missir, *op. cit.*, p. 12).

²² La 27 ianuarie 1918, generalul Ernest Broșteanu și statul major la diviziei intră oficial în Chișinău; a doua zi, trupele române încep luptele cu bolșevicii la Bender, orașul fiind cucerit la 4 februarie; însă bolșevicii revin cu sprijinul simpatizanților evrei din oraș. La 7 februarie, românii recuceresc Benderul după un puternic bombardament de artilerie, salvând și cele două detașamente care rezistaseră eroic în oraș. Între timp, trupele române au trecut Prutul, la 24 ianuarie, și au intrat în Cahul, a doua zi fiind în Bolgrad; alte trupe au ajuns la Reni, la 27 ianuarie. La 3 februarie, trupele române ajung la

PORTRETE DE OSTAȘI AI MARELUI RĂZBOI

Polonia²⁴, când am fost demobilizat pe 1920, luna februarie, cu certificat de bună purtare, din armată. Copii 2.

2. Țopea Neculai – pluton(i)er, contingent 1913, matric[ola] 420. Născut pe anul 1891, luna aprilie. Tata Dumitru Țopea, mama Mariea. De profesiune plugar, fiu de clăcași. Studii 5 clase primare. Încorporat pe anul 1912, toamna, în Reg[imen]t[ul] 8 Roșiori, avansat caporal pe ziua de 10 mai, 1913, și la 1 noiembrie avansat sergent. Mobilizat și plecat în Bulgaria cu Divizia a 2-a Cavalerie, luând parte la luptele de la Ferdinandov²⁵, cu bulgarii, [la] 14 august 1916. Mobilizat, trecut Transilvania, tot cu Divizia a 2-a Cavalerie, luând parte la toate luptele din Transilvania. Rănit pe ziua de 5 octombrie 1916, la Poiana Sărată²⁶, Oituz. Intrat în spital, [la] Vaslui, [unde a] stat una lună. Avansat pluton(i)er pe ziua de 5 octombrie, 1916, și decorat cu „Bărbăție și Credință”. Vărsat la Reg[imen]tul 2 Jandarmi, luat parte la luptele [de la] Nămolosa²⁷, Umbrărești²⁸, Movileni²⁹, Mărășești³⁰ și Basarabia, pe anul 1917. Căsătorit cu Mariea S. Matei. Copii 2. Luat parte și pe 1918 – 1919 – 1920, la Budapesta³¹.

Ismail, la 7 februarie ocupă Chilia, apoi are loc lupta de la Vâlcov; la 8 martie 1918, trupele române pătrund în Cetatea Albă.

²³ La 8 noiembrie 1918, trei detașamente ale armatei române trec „cordonul” (granița) în Bucovina, la 11 noiembrie ajung la Cernăuți, iar legionarii ucrainieni, care veniseră din Galiția și ocupaseră instituțiile, fug peste Prut.

²⁴ La 25 mai 1919, trupele române au ajuns în sudul Poloniei, în Pocuția, ocupând Colomea (pol. Kołomyja, ucr. Kolomiia, azi oraș în reg. Ivano-Frankovsk, Ucraina).

²⁵ Ferdinand, astăzi Montana, oraș în sud-vestul Bulgariei, ocupat de trupele române la începutul lunii iunie, 1913 (Nicolae S. Șucu, *Viața și aventurile unui cioban român în Bulgaria în vremuri de război, 1908-1918*. Text stabilit de Cristina Jelescu. Ediție îngrijită, studiu introductiv, cronologie și note de Daniel Cain, București, 2017, p. 122). La 27 iunie/10 iulie 1913, România a declarat război Bulgariei, intrând în cel de-Al Doilea Război Balcanic, încheiat la 28 iulie/10 august 1913, cu alipirea sudului Dobrogei (Cadrilaterul).

²⁶ Poiana Sărată, c. Oituz, j. Bacău.

²⁷ Nămolosa, c. ~, j. Galați. Ofensiva de la Nămolosa, cea mai mare acțiune de artilerie de pe frontul românesc, s-a desfășurat în perioada 20-25 iulie 1917; în dimineața zilei de 23 iulie, 600 de guri de tun trăgeau asupra liniei inamice, bombardamentul ținând trei zile, fiind aruncate asupra inamicului 170.000 de proiectile, adică 220 de vagoane care cuprindeau 2.200 tone de muniții. Ofensiva a fost oprită la 25 iulie, pe fondul slăbirii frontului rusesc din Galiția și Bucovina.

²⁸ Umbrărești, c. ~, j. Galați, pe Siret.

²⁹ Movileni, c. ~, j. Galați, pe Siret.

³⁰ Bătălia de la Mărășești s-a desfășurat în vara anului 1917, între 24 iulie/6 august – 21 august/3 septembrie, cu apogeul în etapa a doua (31 iulie/13 august – 6/19 august).

³¹ Înfrângerea armatei maghiare în bătălia de pe Tisa, la 3 august 1919 împreună cu urmărirea acesteia peste pustă a avut ca rezultat căderea regimului bolșevic al lui Bela Kun. Armata română a intrat în Budapesta în seara zilei de 4 august, acțiunea de cucerire a capitalei maghiare fiind încheiată la 20 august; la 16 noiembrie 1919, armata română a părăsit Budapesta. În cele nouă luni ale campaniei din Transilvania și Ungaria,

3. Toma C. Ghiorghe – caporal, [contigent³²] 1892. Născut pe anul 1870. Tatăl Costache Toma, mama Nastasia, clăcași. De profesiune plugar, carte 5 clase. Încorporat pe anul 1891, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe anul 1892, la 10 mai, avansat caporal. Pe 1916, mobilizat la paza podurilor C.F.R. Demobilizat de Cercul de recrutare Racova. Căsătorit cu Anica D-tru Țopea. Copii 2 .

4. Dominte C. Ioan – sergent, 1893. Născut pe anul 1871, luna octombrie. Tata Constantin Dominte, mama Ioana. De profesiune cântăreț bisericesc, plugar, carte 4 clase primare. Încorporat pe anul 1892, toamna, în Reg[imentul] 8 Artilerie. La 10 mai 1893, avansat caporal, la 1 noiembrie avansat sergent. Pe anul 1913, mobilizat la paza podurilor. Pe anul 1916, din nou mobilizat la poduri, pe urmă vărsat la spitalul de evacuare, de unde a fost demobilizat. Căsătorit cu Ioana Toma și împreună au 5 copii.

5. Honcu Th. Ștefan – soldat, 1893. Născut pe anul 1871, luna decembrie 25. Tatăl Toader Honcu, mama Safta, clăcași de profesiune. Plugar, carte 3 clase primare. Încorporat pe anul 1892, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Mobilizat pe anul 1916, la poduri pe calea ferată, de unde a fost demobilizat de Cercul de recrutare Vaslui. Căsătorit cu Catina I. Petrea din Pușcași. Are 7 copii.

6. Cochileț A. Neculai – soldat, 1893. Născut pe anul 1871, luna februarie. Tatăl Alexandru Cochileț, mama Măriuța, clăcași. De profesiune plugar, fără carte. Încorporat pe anul 1892, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe anul [1913], mobilizat la paza podurilor. Pe anul 1916, mobilizat tot la paza podurilor și, apoi, demobilizat de Cercul recrutare Vaslui. Căsătorit cu Catrina M. Dominte. Copii 2, din care unul mort în război.

7. Țurcanu Neculai – soldat, 1893. Născut pe anul 1871. Tatăl Dumitru Țurcanu, mama Marghioala, clăcași. Profesiune fierar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1892, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Mobilizat pe anul 1916, în gardă la paza podurilor C.F.R. Demobilizat de Biroul de mobilizare Racova. Căsătorit cu Mărioara V. Cojocariu. Copii 2.

8. Grigoraș Vasile – soldat, 1893. Născut pe anul 1871. Tatăl Dumitrache Doroftei, mama Maranda, clăcași [de] profesiune. Plugar, fără carte. Încorporat pe anul 1892, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie] și dispensat fiind [cu] mamă văduvă. Mobilizat pe anul 1916, în gardă la paza podurilor C.F.R. Demobilizat de biroul mobilizare Racova. Căsătorit cu Susana T. Honcu. Copii 1.

9. Onuțu Thoader – soldat, 1893. Născut pe anul 1871. Tata Dumitrache Onuțu, mama Tasiea. Fiu de clăcași, de profesie plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1892, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe anul 1916, mobilizat în gardă la paza podurilor. Îmbolnăvindu-se de tifos exantematic pe anul 1917, a murit în luna iulie. Căsătorit cu Anica Constantin Honcu. Copii are rămași în urma lui 5.

10. Gruiea I. Thoader – soldat, c[ontigent]1895. Născut pe anul 1873, luna iunie 17. Tatăl Ioan P. Gruiea, mama Tasiea, clăcaș. Plugar de profesie și fără carte. Încorporat pe anul 1894, toamna, noiembrie, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Mobilizat pe anul 1913, ca gardist pentru poliția Vaslui. Căsătorit cu Tasiea Sim. Samoilă pe anul

începută la 20 noiembrie 1918, armata română a pierdut 69 de ofițeri și 3601 de soldați, la care se adaugă răniții și dispăruții.

³² În continuare, anul a scris doar cifra contingentului.

PORTRETE DE OSTAȘI AI MARELUI RĂZBOI

1894, copii 3. Pe anul 1916, mobilizat la etapa II, luat parte la toată campania 1916 – 1918. Demobilizat tot de această etapă.

11. Platon Ioan – soldat, 1895. Născut pe anul 1873, luna iunie. Tatăl Gheorghe, mama Catinca, clăcași. Profesiune plugar, fără carte. Încorporat pe anul 1894, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Mobilizat pe anul 1913, în garda orașului Vaslui, ca gardist în poliție. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], batalionul de miliție, în interior, ca gardă de tranșee în Munții Vrancei și [la] Prut. Căsătorit cu Ileana Gh. Anuței [din] Puscași. Copii 6. A fost în mare suferință cu batalionul de la Băcești, bătut de zeci de ori de plutonerul de companie.

12. Cochileț Vasile – soldat, c[ontigent] 1895, [matricola] 5653. Născut pe anul 1873, februarie 25. Tatăl Ioan Cochileț, mama Anica, clăcaș. De profesiune plugar, carte două clase primare. Încorporat pe anul 1894, toamna, în Reg[imen]tul 7 Călărași. Pe anul 1913, mobilizat la coloana Reg[iment]tului 65 Inf[anterie]. Pe anul 1916, mobilizat la Reg[imen]tul 12 Art[ilerie], a luat parte la [luptele din] Transilvania până la retragere. Vărsat Reg[imen]tului 16 Obuziere, de unde s-a și demobilizat. Căsătorit cu Marița D. Paviliu. Copii are 5.

13. Ferariu Gheorghe I – soldat, 1895. Născut pe anul 1873, luna aprilie. Tatăl Spiridon Ferariu, mama Mariea, clăcași. De profesiune plugar, fără carte. Încorporat pe anul 1894, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe anul 1916, mobilizat la Batalionul 49 de miliție, la Iași. Căsătorit cu Anica V-le Bogatu. Copii 7.

14. Nițoi Sim. Ștefan – soldat, 1896, [matricola] 195. Născut pe anul 1874, aprilie. Tata Simion Nițoi, mama Ioana, clăcași. De profesiune plugari, carte 4 clase primare. Încorporat pe anul 1895, toamna, în Reg[imen]tul 2 Geniu. Pe 1916, mobilizat la Batalionul 4 Pionieri, Focșani și detașat la depozitul de unelte Pașcani, de unde a plecat cu depozitul în Transilvania, la Ghimeș. Demobilizat de Depozitul de unelte central Iași. Căsătorit cu Stratina I. Boți. Copii 2 (doi).

15. Crâșmariu Gh. Ioan – soldat, 1897, [matricola] 597. Născut pe anul 1875, luna martie, în 30. Tata Gheorghe Crâșmariu, mama Ile(a)na, de profesie plugară, clăcași. Carte 5 clase primare. Încorporat pe anul 1896, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Mobilizat pe 1913, la cordonul sanitar. Mobilizat pe 1916, la Coloana 7 subsistență și la maii 1917 vărsat la Spitalul mobil nr.3, la Bâlea. Demobilizat de acest spital. Căsătorit cu Profira Gh. Cordeeanu, pe anul 1899. Copii n-are.

16. Gruia I. Ghiorghe – soldat, 1897. Născut pe anul 1875, iulie 20. Tata Ioan P. Gruia, mama Tasia, clăcaș. De profesiune plugar, clăcași. Carte nu știe. Încorporat pe anul 1896, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Mobilizat pe 1913, la cordonul sanitar. Pe 1916, mobilizat la coloana 7 subsistență. La 17 mai, vărsat la spitalul mobil nr. 1, de unde a fost demobilizat de la Pădureni³³, după mari suferințe. Căsătorit cu Paraschiva I. Cochileț. Copii are 6.

17. Matei S. Ghiorghe – soldat, 1897. Născut pe anul 1875. Tatăl Simion Matei, mama, Casandra, clăcași. De profesiune plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1896, toamna, în Reg[imentul] 25 Inf[anterie]. Mobilizat pe anul 1913, la cordonul sanitar. Pe anul 1916, mobilizat la coloana 7 subsistență, urmând trupa de operație. La

³³ Pădureni, orașul Mărășești, j. Vrancea.

17 mai 1917, vărsat la spitalul mobil nr. 1 Pădureni, pentru îngrijirea răniților. Căsătorit cu Frăsina S. Nițoi. Copii 7.

18. Vecinu Thoadar – soldat, 1897. Născut pe anul 1875, tatăl Ioan Vecinu, mama Safta, clăcași. De profesiune plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1896, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe anul 1913, mobilizat la cordonul sanitar. Pe anul 1916, mobilizat la Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], Coloana 7. Luat parte [la lupte] prin Transilvania. Căsătorit cu Ileana D-tru Pădurariu. Copii 7. Demobilizat de Reg[imen]tul 65 Inf[anterie].

19. Petrariu Thoadar – soldat, 1897. Născut pe anul 1875, luna decembrie 1. Tatăl Alexandru Petrariu, mama Nastasia, clăcași. De profesiune plugar, carte 4 clase primare. Încorporat pe anul 1896, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat în poliția Vaslui, gardist pentru paza orașului. Pe anul 1916, mobilizat la coloana [a] 7-a. Demobilizat de Depozitul de muniții Iași. Căsătorit cu Anica Gh. Honcu. Copii 4.

20. Honcu Gh. Ghiorghe – soldat, 1897. Născut pe anul 1875, luna octombrie, în 10. Tata Gheorghe Honcu, mama Acsiniea, clăcași. De profesiune plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1896, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], coloana [a] 7-a. Pe 1916, luna decembrie, îmbolnăvinduse de tifos exantematic a murit pe 1917, luna aprilie, în spital la Bacău. Căsătorit pe anul 1896 cu Anica S. Matei. Copii are 6.

21. Manole C. Gheorghe – soldat, 1898. Născut pe anul 1876, ianuarie, în 6. Tatăl Constantin Manole, mama Măriuca, clăcași. De profesiune plugar, fără carte. Încorporat pe anul 1897, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe anul 1916, mobilizat la batalionul de etape, etapa I, de unde s-a și demobilizat. Căsătorit cu Ileana Prisecariu. Copii 4.

22. Toma I. Dumitru – sergent, 1898. Născut pe anul 1876, luna iunie 7. Tata Ieancu Toma, mama Măranda, clăcași. De profesiune plugar, carte 4 clase primare. Încorporat pe anul 1897, toamna, în Reg[imen]tul 4 Artilerie. Avansat cap[oral] la 10 mai 1898 și sergent [la] 1 nov. 1898. Pe 1913, mobilizat în serviciul poștal. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 63 Inf[anterie] Târgoviște, la bateria de 53 m turéle. [A] luat parte la luptele din Dobrogea, Valea Siriului³⁴, Nehoiași³⁵, Buzeu, Iematie [?], Varnița³⁶,

³⁴ Siriu, c. ~, j. Buzău. Masivul Siriu a fost atacat de români la 4 noiembrie 1916, însă soldații unui batalion de turci și bulgari dobrogeni se predau fără luptă și acțiunea nu reușește (Constantin Kirițescu, *op. cit.*, vol. I, p. 447). În 1938, pe valea Siriului a fost dezvelit monumentul dedicat eroilor Regimentului 3 Vânători, sub coordonarea generalului Traian Epure, care și-a câștigat reputația de „apărător al Văii Buzăului” în toamna anului 1916 (Mircea Tănase, *Monumentul Eroilor de la Siriu, județul Buzău*, în „Monumentul”, VI, coord. Silviu Văcaru și Aurica Ichim, Iași, 2005, p. 235-244).

³⁵ Nehoiașu, orașul Nehoiu, j. Buzău.

³⁶ Varnița, c. Răcoasa, j. Vrancea. La 30 august 1917, trupele Diviziei a 3-a erau așezate pe crestele dealurilor dintre Momâia, Irești și Varnița, pentru apărarea văii Șușiței, pentru care s-a dat o luptă sângeroasă lângă Varnița, însă înălțimea dominantă era Dealul Porcului, lupta fiind dată la 1 septembrie. După 12 atacuri, trupele germane cuceresc, pentru scurtă vreme, cota 554, vârful dealului, aceasta fiind însă recucerită de

Putna. Vărsat la Reg[imen]t[ul] 22 Artilerie, aprilie 1917, la ofensiva [a] II [-a], la Câmpuri³⁷, Soveja, Sboina Neagră³⁸, Sboina Verde³⁹. Căsătorit cu Mariea T. Rusu. Copii 5.

23. Gruica Ioan – caporal cornist, 1893. Născut pe anul 1871. Tata Paraschiv Grui, clăcași. De profesiune plugar, carte 3 clase. Încorporat pe anul 1892, toamna, în Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie]. Pe 1893, avansat caporal cornist la 10 mai. Pe 1913, mobilizat la paza podurilor de calea ferată. Pe 1916, mobilizat tot la poduri, ca gardă spre pază. Îmbolnăvindur-se, după demobilizare a murit. Căsătorit cu Elena I. Purice, copii 3.

24. Dominte Ir. Ștefan – soldat, 1898. Născut pe anul 1876, luna aprilie. Tata Irimie Dominte, mama Anița, clăcași. De profesiune plugar, fără carte. Încorporat pe anul 1897, toamna, în Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie]. Pe 1906 [1907] a luat parte la revoluție⁴⁰. Pe anul 1916, mobilizat la Reg[imen]t[ul] 65. Vărsat la batalionul de etape no.4 a Reg[imen]tului 65. Demobilizat de această etapă. Căsătorit cu Paraschiva D-tru Grigoraș. Copii 3.

25. Gruia Mer. Ghiorghe – soldat, 1900. Născut pe anul 1878, luna noiembrie 12. Tata Meriean Grui, mama Paraschiva, clăcași. De profesiune plugar, carte știe 3 clase. Încorporat pe anul 1899, toamna, în Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie]. Pe 1907, [a] luat parte la revoluție. Pe 1913, mobilizat [la] Reg[imen]t[ul] 65 Inf[anterie], batalionul teritorial. Pe 1916, mobilizat [la] Reg[imen]t[ul] 65 Inf[anterie], luat parte la luptele din Dobrogea și Oituz, unde a fost grav rănit pe ziua de 4 octombrie 1916, pe poziția Moghioruș⁴¹, Transilvania, lângă Brescu⁴², intrat [în] spital. Vărsat [la] Reg[imen]t[ul]

români, ajutați și de vreo 500 de soldați ruși. În cele două zile de lupte, 30 august și 1 septembrie, din Divizia a 3-a au căzut 596 de morți, 823 de răniți și 253 de dispăruți.

³⁷ Câmpuri, c. ~, j. Vrancea. Ofensiva austro-germană s-a desfășurat în perioada 8-10 august 1917, pe pârâul Câmpurile, între vârful Pravila și valea Slănicului, și pe valea Câmpurile.

³⁸ Vf. Zboina Neagră, 1350 m, Munții Vrancei. Vreme de cinci zile, începând cu 28 iulie 1917, trupele românești poartă lupte în sectorul Negrilești-Soveja, pe înălțimi și văi păduroase, inamicul fiind respins definitiv dincolo de valea Lepsei. De asemenea, Regimentul Putna reușește, după trei asalturi, să ajungă la muntele Seciu, respinge inamicul și ocupă creasta muntelui Zboina Neagră, cu cotele 1234, 1351 și 1374 m.

³⁹ Vf. Zboina Verde, 1382 m, Munții Vrancei.

⁴⁰ Marea răscoală țărănească începută la 21 februarie 1907, la Flămânzi, în județul Botoșani și răspândită, în cursul lunii martie, în satele județului Vaslui.

⁴¹ Aflate în retragere pe valea Oituzului, la 10 octombrie 1916 trupele române au ocupat poziția de pe muntele Măgheruș, între satele Brețcu și Oituz. În ziua următoare, cele două artilerii se bombardează reciproc până seara, când inamicul încetează iar „cavaleriștii noștri ies din tranșee și se reped asupra dușmanului la contraatac, șarjând violent, cu lancea la șold”; trupele diviziei austro-ungare sunt respinse până la Brețcu. Luptele s-au dat până la 13 octombrie, Poiana Sărată fiind ocupată de inamic, apoi recucerită de români. Aici a căzut Petre Carp, fiul omului politic Petre P. Carp. De asemenea, vezi râul Aluniș, numit și Moghioruș (magh. Mogyoróspatak) sau Pârâul Mic Sărat, affluent al râului Arieș, la Turda.

65 Inf[anterie], partea seditentară [sedentară], de unde l-a demobilizat. Căsătorit cu Ileana Gh. Cioanu. Copii 4.

26. Acăloaei Thoader – soldat, 1900. Născut pe anul 1878. Mama Mariea, clăcașe. De profesiune plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1899 în Reg[imen]tul 7 Călărași. Pe 1916, mobilizat la manutanța⁴³ centrală a Diviziei a 8-a. Îmbolnăvindu-se de tifos exantematic, a murit pe anul 1917, la Adj. Căsătorit cu Ioana Gh. Rusu. Copii 5.

27. Ciurariu Meriean – soldat, 1898. Născut pe anul 1876, luna februarie. Tata Sava Ciurariu, mama Ileana, clăcași. De profesiune plugar, carte știe 6 clase primare. Încorporat pe anul 1897, toamna, în Reg[imen]tul 2 Geniu. Pe 1913, mobilizat tot în Reg[imen]tul 2 Geniu. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 4 Pionieri, luând parte la toate operațiile războiului. Mort pe anul 1919. Căsătorit pe anul 1903, cu Aristița Ștef. Avasilca. Copii 2.

28. Manole Sim. Ștefan – soldat, 1900. Născut pe anul 1879, tatăl Simion Manole, mama Ileana, clăcași. De profesiune plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1899, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1907, luat parte la revoluție. Pe 1913, mobilizat. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Oituz, Soveja, Putna, unde a fost prins prizonier pe dealul Răchitaș și dus în Ungaria, spre Budapesta, stând în mai multe lagăre și cu suferințe muncind pe la civili. Întors în țară pe anul 1918. Căsătorit cu Mariea I. Popovici. Copii 5.

29. Mocanu Ieancu – soldat, 1901. Născut pe anul 1873, luna decembrie. Tatăl Ioan, mama Mariea, clăcași. De profesiune plugar, carte 2 clase primare. Încorporat pe anul 1893, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat la forturi, la Nămolosa. Pe 1916, mobilizat la Batalionul 4 Pionieri. [A] luat parte la luptele de la Oituz. Pe 1917, la refacere, vărsat la Compania 8 Cantonieri, luând parte la facerea podurilor din spatele frontului. Demobilizat de Comp[ania] 8 Cantonieri pe 1918. Căsătorit cu Ioana Merian Grui. Copii 8.

30. Țurcanu Ghiorghe – soldat, 1901. Născut pe anul 1879. Tatăl Dumitru Țurcanu, mama Marghioala, clăcași. Profesia plugar, carte 3 clase primare. Încorporat pe anul 1900, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1916, mobilizat la Reg[imen]tul de Pionieri, batalionul 4 Focșani. Luat parte la toate operațiile ce a avut Reg[imen]tul în timpul campaniei, făcând serviciul la telefon. Demobilizat de Reg[imen]tul 2 Pionieri. Căsătorit cu Catinca Gr. Ailenei. Copii 1.

31. Ciurariu Vasile – soldat, 1901. Născut pe anul 1879. Tatăl Sava Ciurariu, mama Ileana, clăcași. De profesiune plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1900, toamna, în Reg[imen]tul 25 Infan[terie], lăsat la vatră. Pe 1916, mobilizat [în] Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. [A] luat parte la luptele de la Oituz. 1918, februarie, evacuat [de] la spitalul din Căiuți⁴⁴ în Rusia, la Moscova. Întors din Rusia pe 1919, tratamentul potrivit. Căsătorit cu Elena Ștefan Iordăchiță din M[untenii] de Jos. Copii 6.

⁴² Brețcu (magh. Bereck), c. ~, j. Covasna, în Depresiunea Târgu Secuiesc.

⁴³ Manutanță - subunitate din cadrul armatei care se ocupă cu depozitarea cerealelor și cu fabricarea pâinii pentru militari.

⁴⁴ Căiuți, c. ~, j. Bacău.

32. Boți Constantin – soldat, 1901. Născut pe anul 1879. Tata Andrei Boți, mama Stratina, clăcași. De profesiune plugar, carte nu știe. Scutit de serviciul militar. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], vărsat la Reg[imen]tului 7 Vânători, luând parte la luptele de la Pralea⁴⁵, M[un]ții Vrancei și în luptele de la Sticlărie⁴⁶, Oituz. Nu se știe de el nimic. Căsătorit cu Elena Mihălache Vasiliu. Copii 2.

33. Rusu Simion – soldat, 1901. Născut pe anul 1879. Tata Gheorghe Rusu, mama Zoița, clăcași. De profesiune plugar, carte nu știe. Scutit de serviciul militar, având mama văduvă. Pe 1916, mobilizat [la] Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], vărsat [la] Reg[imen]tul 8 Vânători. A luat parte la luptele de la Pralea, M[un]ții Vrancei și la luptele de la Sticlărie, Oituz. Nu se mai știe nimic de el. Căsătorit cu Anica I. Toma. Copii 7.

34. Onu Vasile – soldat, 1901. Născut pe anul 1879. Tatăl Neculai Onu, mama Ielena, clăcași. Profesia plugar, carte 3 clase. Încorporat pe 1900, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1907 [a] luat parte la revoluție. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele din Dobrogea și Oituz, fiind ordonanță. Pe anul 1917 a luat parte la luptele de la Nămolosa și Mărășești. Demobilizat de Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Căsătorit cu Tinka Pora. Copii nu are.

35. Zahariea Simion – soldat, 1901. Născut pe anul 1879, luna septembrie, în 8. Tata Toader Zahariea, mama Zoița. Fiu de clăcași, de profesiune cismar. Carte 3 clase primare. Încorporat pe anul 1900, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. [A] luat parte pe 1907 la revoluție. Pe 1913, mobilizat. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie] și vărsat [la] Reg[imen]tul 5 Vlașca, luând parte la luptele de la Nămolosa, la pușca mitralieră, sacrificii favorabile. Demobilizat de Reg[imen]tul 5 Vlașca. Căsătorit cu Elena Buzatu din Muntenii de Jos. Copii 1.

36. Boți Thoader – soldat, 1901. Născut pe anul 1879, luna aprilie. Tata Andrei Boț, mama Stratina, clăcași. Profesia plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1900, toamna, în Reg[imen]tul 8 Artilerie, avansat fruntași [la] 10 mai 1901. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 8 Art[ilerie], trecut în Bulgaria. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 28 Artilerie, luat parte în Transilvania și Târgul Jiu⁴⁷. Pe 1917, mutat [la]

⁴⁵ La 13 ianuarie 1917, la Pralea (c. Căiuți), diviziile generalului Hermann von Staabs au atacat și ocupat cota 772; a doua zi, generalul Eremia Grigorescu începe contraatacul cucerind cota și pozițiile învecinate, printre care și Dealul Pietricelelor, „ocupat după o luptă vie cu baioneta și cu grenade de mână”.

⁴⁶ La 13 august 1917, în contraofensiva română de pe linia înălțimilor dintre Târgu Ocna și Grozești (Oituz), luptele de la Sticlărie s-au soldat cu 1200 de soldați morți și răniți; aici a căzut maiorul Petre Caracaș.

⁴⁷ Prima bătălie de la Jiu s-a finalizat cu victoria românilor, prin lupte precum cea din 14/27 octombrie 1916, de la podul de fier de peste Jiu. Ofensiva germană a fost reluată, iar în dimineața zilei de 11 noiembrie „un uragan de foc de dezlănțuit din gurile a peste 250 de tunuri, de toate calibrele, asupra pozițiilor românești”, culminând cu bătălia de la Târgu Jiu, din 16-17 noiembrie; românii au fost înfrânți.

Reg[imen]tul 8 Art[ilerie], luat parte la luptele Târgul Ocna⁴⁸. Demobilizat de [Regimentul] 8 Art[ilerie]. Căsătorit cu Ruxanda D. Țopea. Copii 6.

37. Cotârcea Thoader – caporal, 1902. Născut pe anul 1880. Tatăl Ghiorghe Cotârcea, mama Ile(a)na, clăcași. Profesia plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1901, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1907, luat parte la revoluție. Pe 1913, mobilizat. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 85 Inf[anterie], luat parte la luptele de la Vatra Dornei, pe urmă vărsat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], avansat caporal. În luptele de la Mărășești, pe 1917, a fost prins prizonier și dus în Asia Mică, fiind schingiuit de turci a venit slab, fost și rănit. Întors pe 1918, vara. Căsătorit cu Catinca Gh. Crâșmariu. Copii 1.

38. Ilie Dumitru – soldat, 1902. Născut pe anul 1880. Tatăl Vasile Ilie, mama Safta, clăcași. De profesiune plugar. Încorporat pe anul 1901, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1907, luat parte la revoluție. Pe 1913, mobilizat. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 25 [Infanterie], luat parte la luptele de la Oituz, Soveja, Câmpuri, Putna și Răchitașu Mare, unde a fost prins prizonier după lupte înverșunate de germani și dus în Ungaria, în lagărul Oziea Zanel [Ostffyasszonyfa⁴⁹], [unde] cu mare suferință, bătută, mâncau carne de cai morți și sfecă feartă. Nu se știe de el nimica. Căsătorit cu Elena Meriean Grui. Copii 3.

39. Nagăț Ghiorghe – soldat, 1902. Născut pe anul 1880, tatăl Toader Nagăț, mama Mariea, clăcași. De profesiune plugar. Carte 3 clase primare. Încorporat pe anul 1901, toamna, în Reg[imen]tul 25 [Infanterie]. Pe anul 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 2 Cetate. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 85 Inf[anterie], luat parte la luptele de la Vatra Dornei, la Petrele Roșii, Argeș⁵⁰. Vărsat la Reg[imen]tul 53/65 Inf[anterie], luat

⁴⁸ În cea de-a treia ofensivă de la Oituz, la 11 august 1917, Târgu Ocna și Grozești au fost „bombardate cu sălbăticie”. A doua zi, 30 iulie/12 august, a început atacul pentru cucerirea Cireșoaiei, coordonat de generalul Alexandru Averescu; luptele au continuat, la 19 august, asaltul diviziilor conduse de Sigmund von Benigni asupra Cireșoaiei având loc concomitent cu cel al diviziilor generalului Curt von Morgen de la Mărășești. Eșecul trupelor austro-germane în luptele de la Coșna (20-22 august), a dus la „o bombardare furioasă a Târgului Ocna”, care era părăsit de locuitori. A eșuat și ultima încercare de străpungere a liniilor românești, la 28 august, la Grozești, încât pe dealul Sticlăriei „o barieră de cadavre indica linia despărțitoare a celor două fronturi”.

⁴⁹ Localitate aflată în districtul Celldömölk, județul Vas, în nord-vestul Ungariei. După cimitirul din Zvolen, Slovacia, în care au fost înhumate osemintele a 10.384 de ostași români căzuți în luptele celui de-Al Doilea Război Mondial (sursa: <https://once.mapn.ro/pages/view/163>), la Ostffyasszonyfa, în Ungaria, se află al doilea cimitir militar ca mărime din afara granițelor României, fiind identificați 4.718 militari români morți în perioada 1917-1918. (Pentru informații și imagini ale lagărului, v. Marius Cosmeanu, *Povestea unui lagăr Belle Époque*, 12 iulie 2012: www.totb.ro/foto-povestea-unui-lagar-belle-epoque/).

⁵⁰ La 27 noiembrie 1916, linia Oltului a căzut; la 4 decembrie, marea bătălie de pe Neajlov și Argeș se sfârșește cu înfrângerea armatei române, „episodul cel mai dureros din întreaga campanie așa de nenorocoasă a anului 1916”, având drept rezultat ocuparea

PORTRETE DE OSTAȘI AI MARELUI RĂZBOI

parte la luptele de la Nămolosa și Mărășești, cu pușca mitralieră. Demobilizat de Reg[imen]tul 53/65 Inf[anterie]. Căsătorit cu Frăsina Gh. Ilie Gui. Copii 3. Luat parte și la revoluția pe 1907.

40. Ilie Constantin – soldat, 1903. Născut pe anul 1881. Tatăl Ghiorghe Ilie, mama Ilinca, clăcași. Profesia clăcași, carte nu știe. Încorporat pe anul 1902, toamna, în Reg[imen]tul 14 Inf[anterie]. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 85 Inf[anterie], luat parte la luptele din Bucovina, Vatra Dornei. Pe 1916, ziua 19 noiembrie, dat dispărut din trupele de la Oituz. Căsătorit cu Ilinca Const. Manole. Copii 2.

41. Nițoi Thoador – sergent, 1903. Născut pe anul 1881, luna noembrie 1. Tatăl Simion Nițoi, mama Ioana, clăcași. De profesiune plugar, carte 5 clase primare. Încorporat pe anul 1902, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe ziua de 10 mai 1903, avansat caporal, 1 no(i)embrie 1903, avansat sergent. Pe 1913, mobilizat la Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], luat parte la luptele de la Oituz, Vârful Bradului, Stâneica⁵¹, Moghioruș, Transilvania și

Bucureștilor, la 6 decembrie, la exact 100 de zile de la intrarea României în război, și retragerea în Moldova, pe linia Siretului.

⁵¹ Ziua de 18 octombrie 1916 a fost dintre cele mai grele ale luptelor de la Oituz. Artileria inamică a executat „toată noaptea și toată ziua un bombardament de o intensitate încă necunoscută până atunci”. Luptele s-au desfășurat pe crestele Manoilă, Stâneica etc. Dealul și pădurea Vranceanu au fost „teatrul unei lupte furioase. Pădurea e un cimitir. Copacii ruși și trântiți la pământ, sau scoși cu totul din rădăcini. Pe jos numai gropi, în care sunt cadavre oribil mutilate. Gloanțele mitralierelor au retezat crengile tinere ale copacilor, care au căzut, acoperind cadavrele cu un lințoliu de frunze veștede”. În următoarele patru zile, luptele au fost indecise, noaptea înaintau austro-ungarii iar ziua pozițiile erau recucerite de români, încât ofensiva română încetează la 22 octombrie din cauza oboselii extreme a trupelor, resimțită și de inamici, care nu mai reușesc să înainteze, încât feldmareșalul Falkenhayn avea să raporteze Mareului Cartier german de la Pszczyna slăbirea puterii de atac a diviziei după cele 14 zile de lupte neîncetate. Ofensiva, condusă de generalul Eremia Grigorescu, a fost reluată în perioada 23-27 octombrie, fiind cucerite satul Hârja și creasta Stâneica, pe 24 octombrie, inamicul fiind respins până la Poiana Sărată; totodată, au fost recucerite: vârful Cernica („cheia Oituzului”), Fata Moartă etc.; atunci, soldații regimentelor moldovenești „au vărsat șiroaie de sânge”, în special ieșenii din regimentele 13 și 53 și vasluienii din regimentele 25 și 65 (Constantin Kirițescu, *op. cit.*, vol. I, p. 406-409). Generalul german Morgen, arăta în memoriile sale, că „împotrivirea românilor a fost neobișnuit de dâră și s-a arătat prin 61 de contraatacuri în cursul celor 14 zile de luptă. Ele au condus mai ales la lupte cu baioneta, care au pricinuit germanilor pierderi foarte grele”. Un alt martor, Hans Carossa, scria despre „disprețul de moarte cu care luptă românii; ori de câte ori se pregătește un atac soldații se reped ca nebunii” (apud I. Lupaș, *Istoria unirii românilor*, Ediția a II-a, București, 1993, p. 263).

Turtucaia⁵², Dobrogea. Căsătorit cu Catinca Neculai Neculăeși. Copii 6. Demobilizat de Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]; luptat și la Mărășești și la Nămolosa.

42. Dominte Dumitru – soldat, 1904. Născut pe anul 1882, septembrie în 8. Tatăl Manole Dominte, mama Ioana, clăcași. Profesie plugar. Carte nu știe. Încorporat pe anul 1903, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat la Reg[imen]tul 65 Inf[anterie] la București, la Fort. Pe anul 1916, mobilizat la Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], luat parte la luptele de la Harabagii [Arabagi]⁵³ Dobrogea și la Oituz, Stâneica, Vârvul Bradului, Hârja. Pe anul 1917, la Nămolosa, Cozmești⁵⁴, Mărășești. Demobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Căsătorit cu Marița V-le Crâșmariu. Copii 3.

43. Crâșmariu C. Ioan – soldat, 1904. Născut pe anul 1882, luna noembrie. Tatăl Costache Crâșmariu, mama Zoița, clăcaș. De profesie plugar, carte 4 clase primare. Încorporat pe anul 1903, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie] și despensat. Pe 1916, mobilizat la Reg[imen]tul Căii Ferate No. 1. Luat parte la construirea liniei la Căineni⁵⁵ și Aseu, Palanca⁵⁶. Demobilizat tot de acest regiment. Căsătorit cu Catinca Gh. Bulgariu.

44. Cochileț Ștefan – soldat invalid, 1904. Invalid. Născut pe anul 1882. Tatăl Ioan Cochileț, mama Anica, clăcași. De profesie plugar, fără carte. Încorporat pe anul 1903, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Luat parte la revoluție, [1907]. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele din Dobrogea, la Harabagii [Arabagi], unde a fost grav rănit la mână și intrat în spital, de unde a rămas infirm, neputând munci. Reformat de comisia medicală. Căsătorit cu Ioana V-le Rusu. Copii 4.

45. Onu Ioan – sergent, 1904. Născut pe anul 1882, luna iulie 20. Tatăl Neculai Onu, mama Ile(a)na, clăcași. De profesie plugar, carte 4 clase primare. Încorporat pe anul 1903, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie] și detașat [la] Școala Militară Iași. Avansat caporal, 10 mai 1904 și la 1 noembrie, sergent. Pe 1913, mobilizat Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Harabagii [Arabagi] Dobrogea și Oituz, Mărășești, Nămolosa. Demobilizat de Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Căsătorit cu Anica T. Paviliu. Copii 3. Recăsătorit cu Catinca Șt. Cioban. 1 copil.

46. Bogatu Ștefan – soldat, 1904. Născut pe anul 1882, luna iunie 28. Tatăl Ghiorghe Bogatu, mama Marghioala, clăcași. De profesie plugar, carte nu știe.

⁵² Lupta de la Turtucaia s-a desfășurat vreme de o săptămână, 1-6 septembrie 1916, finalizată cu înfrângerea armatei române de trupele germano-bulgare, cu pierderea a 34.000 de români (morți, răniți, dispăruți, prizonieri).

⁵³ Arabagi, bg. Kolarți, c. Tervel, reg. Dobrici, sudul Dobrogei, azi în Bulgaria. Lupta de la Arabagi s-a purtat în contextul bătăliei de pe linia Rasova-Cobadin-Tuzla (16-21 septembrie 1916). Intervin trupele Diviziei a 15-a, Regimentul 53 Infanterie din Iași, care pleacă din Cernavodă și ajunge la Arabagi la orele 12.30, atacul fiind condus de colonelul Ernest Broșteanu.

⁵⁴ Cosmești, c. ~, j. Galați, pe Siret.

⁵⁵ Căineni, c. ~, j. Vâlcea.

⁵⁶ Asău, c. ~, j. Bacău; Palanca, c. ~, j. Bacău.

PORTRETE DE OSTAȘI AI MARELUI RĂZBOI

Încorporat pe anul 1903, toamna. Scutit de serviciul militar, petiag [beteag] de un ochi. Pe 1916, mobilizat în Coloana 9, Convoiu(l) 3 Trăsuri. Vărsat la Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]; vărsat la Batalionul Exploatare. Demobilizat de Bat[alionul] de Exploatare. Căsătorit cu Aglaea I. Honcu. Copii 5.

47. Nicuță Dumitru – soldat, 1905. Născut pe anul 1883. Tatăl Neculai Nicuță, mama Ileana, clăcași. Profesia plugar, carte 3 clase primare. Încorporat pe anul 1904, toamna, în Reg[imen]tul I Grăniceri. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie] la Fort București. Pe anul 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Harabagii [Arabagi], Dobrogea, la Stâneica, Vârful Bradului, Moghioruș, Oituz, Nămolosa și Mărășești, de unde a fost prins prizoner și dus [în] Asia, având marea suferință cu bătaii și schingiuri; a venit bolnav, murind pe anul 1919. Căsătorit cu Catrina I. Moșneagu din Muntenii de Jos. Copii 1.

48. Cordeanu Ștefan – soldat, 1905. Născut pe anul 1883. Tatăl Ghiorghe Cordeanu, mama Mărioara, clăcași. Profesia plugar, carte 4 clase primare. Încorporat pe anul 1904, toamna, în Reg[imen]tul 7 Călărași cu schimbul. Pe anul 1913, mobilizat la Reg[imen]tul 4 Artilerie. Pe anul 1916, mobilizat la Reg[imen]tul 4 Artilerie. Luat parte la luptele din Transilvania și Comănești, Târgul Ocna și București, Jiu, Argeș, la retragere în interior, la refaceri în jud. Fălciu. Demobilizat de Reg[imen]tul 4 Artilerie. Căsătorit cu Profira Șt. Onuțu. Copii 6.

49. Coropcă Neculai – soldat, 1905. Născut pe anul 1883. Tatăl Ioan Coropcă, mama Ile(a)na, clăcași. Profesia plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1904, toamna, în Reg[imen]tul 4 Artilerie. Mobilizat pe anul 1913 și trecut Bulgaria cu Reg[imen]tul 4 Art[ilerie]. Luat parte și la revoluție. Pe 1916, mobilizat tot în Reg[imen]tul 4 Art[ilerie]. Luat parte la luptele de la Oituz, Târgul Ocna, Jiu, Putna. Demobilizat de Reg[imen]tul 4 Art[ilerie]. Căsătorit cu Ioana Maria Caloei. Copii 4.

50. Ferariu Ghiorghe II – soldat, 1905. Născut de anul 1883. Tatăl Sp(i)ridon, mama Catinca, clăcași. De profesiune plugar. Încorporat pe anul 1904, toamna, ca dispensat, fiind mama văduvă. Pe anul 1916, mobilizat la Reg[imen]tul 65 Inf[anterie] și vărsat la Reg[imen]tul 8 Art[ilerie]. Luat parte la luptele [de la] Turtucaea, pe urmă vărsat la Reg[imen]tul 34 Inf[anterie], unde a fost rănit. Pe urmă, vărsat după vindecare la Reg[imen]tul 8 Buzeu, de unde a și fost demobilizat. Căsătorit cu Anica Hurzumoei din Bogdana. Carte știe 2 clase.

51. Ciobanu Ioan – soldat, 1905. Născut pe anul 1883, luna septembrie 7. Tatăl Neculai Ciobanu, mama Anica, clăcași. Profesia plugar, carte 2 clase primare. Încorporat pe anul 1904, toamna, în Reg[imen]tul 4 Artilerie. Pe anul 1913, mobilizat tot în Reg[imen]tul 4 Artilerie și trecut în Bulgaria. Pe anul 1916, mobilizat la Reg[imen]tul 24 Artilerie. Luat parte la luptele de la Vatra Dornei, Bucovina și la Mărășești. Demobilizat de Reg[imen]tul 24 Artilerie. Căsătorit cu Măriuca S. Onu. Copii are 2.

52. Rusu D. Ioan – soldat, 1905. Născut pe anul 1883, luna iulie. Tatăl Dumitru Rusu, mama Frăsina, clăcași. Profesia plugar, carte 5 clase. Încorporat pe anul 1904, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Pe 1917, mobilizat în Batalionul de Miliție. Demobilizat tot de acest batalion. Căsătorit cu Ioana. Copii 6.

53. Mihăilescu Ghiorghe – sergent. Născut pe anul 1883. Tatăl Gh. Bâciu, mama Ielena, clăcași. Profesia plugar, carte 5 clase. Încorporat pe anul 1904, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie], avansat caporal pe anul 1905, la 10 mai; toamna, avansat sergent. Pe 1907, luat parte la revoluție. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Harabagii [Arabagi], Dobrogea și Oituz, Stâneica, Vârvul Bradului, Moghioruș; la Oituz, fost rănit de o schijă de obuz. Pe 1917, luat parte la Mărășești, Cozmești și Nămolosa. Demobilizat de Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Căsătorit cu Marița. Copii 1.

54. Boți I. Ghiorghe – soldat, 1906. Născut pe anul 1884. Tatăl Ion Boți, mama Ioana, clăcași. De profesie plugar, carte 4 clase primare. Încorporat pe anul 1905, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], la Fort București. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Harabagii [Arabagi], Turtucaia și Dobrogea, Moghioruș, Stâneica, Vârvul Bradului, Nămolosa și Mărășești. Demobilizat tot de Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Căsătorit cu Ruxanda Ioan Teslariu. Copii 4.

55. Anii Ștefan – soldat, 1906. Născut pe anul 1884, luna ianuarie 17. Tatăl Constantin, mama Catina, clăcași. De profesiune meserieași, carte 3 clase primare. Încorporat pe anul 1905, toamna, în Reg[imen]tul 12 Cantimir I. Pe 1907, luat parte la revoluție. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], la Fort București. Pe 1917, în Coloana 9 de Trăsuri și trecut în Basarabia. Demobilizat de Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Căsătorit cu Mariea Gh. Crâșmariu. Copii 4.

56. Țurcanu Neculai II – soldat, 1906. Născut pe anul 1884. Tatăl Dumitru Țurcanu, mama Marghioala, clăcași. Profesia plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1905, toamna, în Reg[imen]tul 8 Artilerie. Pe 1913, mobilizat, luat parte cu Reg-tul. Pe 1916, mobilizat și trecut în Transilvania. După retragere a fost vărsat în Reg[imen]tul 24 Artilerie. Luat parte la luptele de la Mărășești și Nămolosa, având serviciul la trenul regulamentar. Demobilizat de Reg[imen]tul 24 Artilerie. Căsătorit cu Ioana. Copii n-are.

57. Olariu St. Ioan – soldat, invalid, 1906. Născut pe anul 1884. Tatăl Ștefan Olariu, mama Mărio(a)ra, clăcași. Profesia plugar, carte 3 clase primare. Încorporat pe anul 1905, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]; fost instructor la școala [din] Chițoc. Pe 1913, mobilizat pe loc ca instructor. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele Harabagii [Arabagi], Dobrogea, Moghioruș, Stâneica, Vârvul Bradului, Oituz și la Nămolosa și Mărășești, unde a fost grav rănit, rămas infirm. Căsătorit cu Marița, fără copii.

58. Ciurariu Constantin – soldat, 1906. Născut pe anul 1884. Tatăl Sava Ciurariu, mama Ileana, clăcași. De profesie plugar, carte 5 clase. Încorporat pe anul 1905, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie], la Muzică. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], la Fort București. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Harabagii, Dobrogea și Turtuca(i)ea; la retragere grav rănit și internat în spital. Căsătorit cu Zamfira Gh. Agapi. Copii 3.

59. Olariu Th. Ioan – sergent, 1906. Născut pe anul 1884. Tatăl Toader Olariu, mama Stratina, clăcași. Profesia plugar. Carte 5 clase. Încorporat pe anul 1905, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1906, trimes ca instructor la școala [din] Chițoc. Pe 1913, mobilizat pe loc ca instructor. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], ca caporal. Luat parte la luptele din Dobrogea și Oituz, Stâneica, Peatra

PORTRETE DE OSTAȘI AI MARELUI RĂZBOI

Runcului, Vârful Bradului, fiind rănit a fost dus la spital. La Ofensiva II, luat parte la Mărășești și Nămolosa. Căsătorit cu Frăsina Gh. Hristea. Copii 5. Demobilizat cu Reg[imen]tul 65 Inf[anterie].

60. Boți V-le Ghiorghe – soldat, 1906. Născut pe anul 1884, luna martie 13. Tatăl Vasile Boți, mama Ioana, clăcași. De profesiune plugar, carte 5 clase. Încorporat pe anul 1905, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie] și trecut în Bulgaria. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele din Dobrogea, Harabagii [Arabagi], Turtuca(i)ea și la Oituz; în crâncena luptă ce a ținut 13 zile și 13 nopți, a fost omorât de inamic pe șoseaua Hârja-Grozești. Căsătorit cu Zoița C-tin Barnoschi. Fără copii.

61. Matei S. Ioan – soldat, 1906. Născut pe anul 1884, luna aprilie. Tatăl Simion Matei, mama Casandra, clăcași. De profesie plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1905, toamna, în Reg[imen]tul 12 Cantemir, No.1. Luat parte la revoluție, pe anul 1907. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Pe 1917, mobilizat în Coloana 9 de Trăsuri; trecut în Basarabia. Demobilizat de Reg[imen]tului 65 Infanterie. Căsătorit cu Ioana Vasile Mocanu. Copii 1.

62. Rusu Gh. Ioan – soldat, 1907. Născut pe anul 1885. Tatăl Ghiorghe Rusu, mama Zoița, clăcași. De profesie plugar, carte 2 clase primare. Încorporat pe anul 1906, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]; trecut în Bulgaria. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Harabagii [Arabagi], Dobrogea, Turtucaia; la Oituz, Moghioruș, Stâneica, Vârful Bradului și pe Clăbuc, rănit la cap pe ziua de 6 no(i)embrie. Luat parte și la Nămolosa și Mărășești, pe anul 1917, în luptele cele strașnice unde am luptat în camașe și ismene. Căsătorit cu Lionora S. Nițoi. Copii 1. Demobilizat de Reg[imen]tul 65.

63. Crâșmariu Dumitru – soldat, 1907. Născut pe anul 1885. Tatăl Costache Crâșmariu, mama Zoița, clăcași. Profesie plugar, carte 2 clase. Încorporat pe anul 1906, toamna, în Reg[imen]tul 2 Geniu, la Focșani. Pe 1913, mobilizat tot la acest Reg[imen]t. Pe 1916, mobilizat la Reg[imen]tul 2 Geniu, luat parte la toate luptele din Transilvania, Muntenia și pe tot frontul Siretului. Demobilizat de Reg[imen]tul 2 Geniu. Căsătorit cu Ioana C-tin Vecinu. Copii 2.

64. Cotârcea Neculai – caporal, 1907. Născut pe anul 1885. Tatăl Ghiorghe Cotârcea, mama Elena, clăcași. De profesie plugar, carte 3 clase. Încorporat pe anul 1906, toamna, în Reg[imen]tul Artileria Călăreată, ca Tronpet. Pe anul 1913, mobilizat tot la acest Reg[imen]t. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 24 Artilerie; luat parte la luptele de la Vatra Dornei, Bucovina, Jiu, București și în toate punctele ce au avut operații. Demobilizat de Reg[imen]tul 24 Art[ilerie] și pe anul 1919 a murit acasă. Căsătorit cu Mariea Gh. Gruî. Copii 6.

65. Manole C. Ioan – soldat, 1907. Născut pe anul 1885, luna iulie. Tatăl Constantin Manole, mama Mariuca, clăcași. De profesie plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1906, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe anul 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 25 și trecut în Bulgaria. Pe anul 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Harabagii [Arabagi], Dobrogea, Turtuca(i)ea,

Oituz, Mănăstirea Cașin⁵⁷, unde am fost prins și pe urmă scăpat; luat parte și la Nămolosa și Mărășești și Basarabia. Demobilizat de Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Căsătorit cu Ioana Sofrone Pădurariu. Copii 1.

66. Manole S. Costache – soldat, 1907. Născut pe anul 1885, luna decembrie. Tatăl Simion Manole, mama Ileana, clăcași. Profesie plugar, fără carte. Încorporat pe anul 1906, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe anul 1913, mobilizat și trecut în Bulgaria cu Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe anul 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], luat parte la luptele de la Harabagii [Arabagi], Bulgaria, Turtucaea, Oituz, Mănăstirea Cașin, Nămolosa, Mărășești și Basarabia. Demobilizat de Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Căsătorit cu Maranda C. Vecinu. Copii 4.

67. Nițoi S. Ghiorghe – soldat, 1907. Născut pe anul 1885. Tatăl Simion Nițoi, mama Ioana, clăcași. De profesie croitor, carte 4 clase primare. Încorporat pe anul 1906, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe anul 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie], trecut în Bulgaria. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], luat parte la luptele de la Harabagii [Arabagi], Bulgaria, Turtucaia, Moghioruș și Oituz. În crâncenele lupte ce au ținut 13 zile și 13 nopți, a murit pe șoseaua Grozești-Hârja⁵⁸. Căsătorit cu Ileana. Copii 2.

68. Crâșmariu V. N[ecul]ai – caporal, 1908. Născut pe anul 1886. Tatăl Vasile Crâșmariu, mama Frăsina, clăcași. Profesie plugar, carte 4 clase. Încorporat pe anul 1907, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie] și despensat, fiind mama văduvă. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], Compania de Mitralieră. Luat parte la luptele de la Oituz, Cărpiniș, unde a fost avansat caporal și vărsat Reg[imen]tului 1 Marș. Demobilizat de Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Căsătorit cu Tinca D. Pădurariu. Copii 3. Mort pe anul 1919, acasă.

69. Cochileț Neculai – soldat, 1908. Născut pe anul 1886. Tatăl Ioan Cochileț, mama Anica, clăcași. Profesie plugar, carte 5 clase primare. Încorporat pe anul 1907,

⁵⁷ Bătălia de la Cașin a avut loc între 22 și 31 decembrie 1916, defășurându-se prin numeroase atacuri și contraatacuri ale unităților izolate din cauza reliefului foarte accidentat; prin „lupte grele, pe geruri și viscole cumplite, celebrele înălțimi ale Căpușii, Cernicăi, Stăneicăi, Fata Moartă, erau recucerite de români, pentru ca apoi alte atacuri covârșitoare ca putere, sau manevre ocolitoare date în alte sectoare, să oblige pe apărători să le părăsească”. În acest timp, ofensiva inamicului începută în Vrancea „bombardează cu extremă violență pozițiile de pe Clăbuc, pe care le distrug”; în contraatacurile din 24 decembrie, pe linia Clăbuc-Fata Moartă, românii reușesc să reocupe vârful Clăbucului.

⁵⁸ După lupta de la Măgheruș, din 13 octombrie 1916, în zilele următoare confruntarea a continuat, „satul Hârja s-a aprins și a ars în întregime sub focul artileriei dușmane”, însă după „o luptă înverșunată, care a ținut în după amiaza zilei de 15 octombrie până târziu noaptea, inamicul fu aruncat înapoi și fugărit cu baioneta până la Poiana Sărată”. La 17 octombrie, inamicul vrea să recucerească Hârja, iar trei ofițeri și 100 de soldați sunt luați prizonieri. „Cu toată ploaia înverșunată de obuze și grenade, soldații români, însuflețiți de exemplul personal al energicului comandant, generalul Grigorescu, care tot timpul conduce lupta din mijlocul trupeii, își mențin pozițiile și reușesc să reocupe Hârja”.

PORTRETE DE OSTAȘI AI MARELUI RĂZBOI

toamna, în Reg[imen]tul 1 Grăniceri. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 25 și trecut Bulgaria. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], luat parte la luptele de la Harabagii [Arabagi], Dobrogea, Turtucaea și Oituz, unde nu se știe nimic de el, că e mort sau prizoner. Căsătorit cu Anica din Bogdana. Copii 1.

70. Hristea Ioan – soldat, 1908. Născut pe anul 1886. Tatăl Ghiță Hristea, mama Ileana, clăcași. De profesie plugar, carte 5 clase primare. Încorporat pe anul 1907, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], secția mitralieră, la Fort București. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie], luat parte la luptele de la Harabagii [Arabagi], Turtucaea, Oituz, Nămolosa, Mărășești și pe anul 1917, la a 2-a ofensivă, a murit la pod, la Cozmești. Căsătorit cu Milica D-tru Panciu. Copii 1.

71. Focșa Enăcache – soldat, 1909. Născut pe anul 1887. Tatăl Ghiorghe Focșa, mama Ilinca, rezeși. De profesie plugar, carte 4 clase primare. Încorporat pe anul 1908, toamna, în Reg[imen]tul 12 Cantimir. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 12 Cantimir. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 6 Mihai Viteazul. Luat parte la luptele de la Azuga⁵⁹, Mănăstirea Cașin, M[un]tele Caraimanului, M[un]tele Cerbu⁶⁰ și Valea Fetei, serviciul la mitralieră, de unde l-a prins prizoner la Azuga, dus în lagărul Central la Budapesta și Viena, având mare suferință. Venit pe 1918, căsătorit cu Catinca T. Stângaciu. Copii 3.

72. Stan Neculai – soldat, 1909. Născut pe anul 1887, luna februarie 12. Tatăl Dumitru Stan, mama Ioana, clăcași. De profesie plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1908, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie], trecut [în] Bulgaria. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Luat parte la luptele din Transilvania, Paraiid, Stâneica, Peatra Runcului, Clăbuc, Soveja, Răchitașul, Irești, Fețișoara, Mărăști și Poiana Ursului. Demobilizat de Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Căsătorit cu Anica Ștef. Iordachiță. Copii 1. Recăsătorit.

73. Ieacob Neculai – caporal, 1909. Născut pe anul 1887, luna aprilie 4. Tata Ioan Ieacob, mama Maranda, clăcași. Profesie plugar, carte 3 clase prim[are]. Încorporat pe anul 1908, toamna, s-a scutit de serviciu militar fiind doi frați odată. Mobilizat pe 1916, în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Oituz și Mănăstirea Cașin, Fețișoara: avansat caporal din lupte. Vărsat în Reg[imen]tul 16 Inf[anterie]. Pe 1917, în luptele de la Sticlărie a fost prins prizoner și dus la Brașov, în lagăr, pentru

⁵⁹ După evacuarea Predealului, trupele române au ocupat linia înălțimilor Clăbucetelor, care domină Valea Prahovei. Însă la 26 octombrie 1916, printr-un triplu atac, inamicul ocupă Clăbucetul Taurului, urmat de Clăbucetul Azugăi, apoi satul Azuga a fost evacuat de români și ruinat de bombardament.

⁶⁰ La începutul lunii noiembrie, 1916, soldații români au urcat, cu frânghii, tunuri pe vârfurile Coștila și Caraiman, la peste 2400 m, în contextul în care „lupte necurmate trebuiau duse pe geruri strașnice, în luptă cu nămeții de zăpadă ce acopereau tranșeele, cu viscolul care arunca vârtejuri în ochi, cu dușmanul hain din față, care doboră pe orice imprudent care apărea pe coastele văii Cerbului”. Astfel, la 8 noiembrie, românii încep ofensiva pe valea Cerbului și Clăbucetului, în zilele de 9 și 10 noiembrie desfășurându-se lupte extrem de violente.

munca câmpului; [a] stat 10 luni având mari suferințe, s-a întors pe 1918. Demobilizat de Reg[imen]t[ul] 65 Infanterie. Căsătorit cu Frăsina Gh. Rusu. Copii 4.

74. Rusu Mariean – soldat, 1909. Născut pe anul 1887, aprilie. Tatăl Vasile Rusu, mama Zoița, clăcași. Profesie plugar, carte 4 clase p[rimare]. Încorporat pe anul 1908, toamna, și dispensat fiind mama sa văduvă. Pe 1916, mobilizat la Reg[imen]t[ul] 65 Inf[anterie] și vărsat Reg[imen]tului 12 Cantimir. Luat parte la luptele de la Soveja, Putna, Pralea și Oituz. Demobilizat de Reg[imen]t[ul] 12 Cantimir. Căsătorit cu Catinca Simion Avasilca. Copii 1.

75. Nițoi Costache – soldat, 1910. Născut pe anul 1888. Tatăl Mihălache Nițoi, mama Anica, clăcași. De profesie plugar, carte 3 clase. Încorporat pe anul 1909, toamna, în Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie], trecut [în] Bulgaria. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie], luat parte la luptele din Transilvania și la Oituz, Stâneica, Peatra Runcului, Vârful Bradului, Fetișoara, Dealul Războiului și la Ofensiva II, pe anul 1917, mort de un glonte, lovit în cap la Dealul Seciului. Căsătorit cu Anica Simion Onu. Copii 4.

76. Dominte Enache – soldat, 1910. Născut pe anul 1888. Tatăl Constantin Dominte, mama Ioana, clăcași. De profesie plugar, carte 3 clase. Încorporat pe anul 1909, toamna, în Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie], trecut [în] Bulgaria. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie]. Luat parte la luptele din Transilvania și Grozești, Oituz. Pe 1916, octombrie 6, a murit pe poziția Stâneica, în luptele crâncene ce au ținut 13 zile. Căsătorit cu Catinca V-le Purice. Copii 4.

77. Purice Neculai – soldat, 1910. Născut pe anul 1888. Tatăl, Vasile Purice, mama <...>⁶¹, clăcași. De profesie plugar, carte 5 clase. Încorporat pe anul 1909 în Reg[imen]t[ul] 12 Cantimir. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie], Bulgaria. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie], luat parte la luptele din Transilvania și Oituz, pe ziua de 6 octombrie [a] murit pe Stâneica și ardea în foc cum ardea pădurea de obuze. Luat parte și la Măgura Cașin, Dealul Răsboiului, Slatina, în Bucovina și Polonia. Căsătorit cu Zoița Șt. Onuțu. Fără copii.

78. Petecuș Ștefan – soldat, 1910. Născut pe anul 1888. Tatăl Toader, mama Ioana, clăcași. De profesie plugar, carte⁶². Încorporat pe 1909, toamna, ca despensat fiind mama văduvă. Pe 1917, mobilizat la parcul de vite a Artileriei Grele. Demobilizat de parcul Artileriei Grele. Căsătorit cu Pachița D-tru Rusu din Pușcasi. Copii 3.

79. Teslariu Enache – soldat, 1910. Născut pe anul 1888. Tatăl Manole Teslariu, mama Ruxanda, clăcași. De profesie plugar, carte 2 clase. Încorporat pe anul 1909, toamna, ca scutit de serviciul militar, fiind debil. Pe anul 1917, mobilizat la Batalionul de Miliții. Demobilizat tot de Batalionul de Miliții. Căsătorit cu Profira Ghi. Cozma. Copii 6.

80. Vasiliu Manole – caporal. Născut pe anul 1888, luna <>⁶³. Tatăl Mihălache Vasiliu, mama Zoița, clăcași. Profesie plugar, carte 5 clase primare. Încorporat pe anul 1909, toamna, în Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie]. Pe 1910, toamna,

⁶¹ Loc gol.

⁶² Așa în text.

⁶³ Loc gol.

PORTRETE DE OSTAȘI AI MARELUI RĂZBOI

vărsat în Compania de Jandarmi Bacău; avansat caporal. Pe anul 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Cic Sereda [Csíkszereda], Sin Micloș [Sânmiclăuș⁶⁴], Paraiid [Praid], Ceresdum [Cséresdomb], Transilvania și Oituz, Stâneica, Peatra Runcului, Vârul Bradului. Pe 1917, la Dealul Seciului, rănit în Transilvania. Luat parte la ocuparea Bucovinei și Poloniei. Demobilizat de Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Căsătorit cu Ruxanda Acatrinei Popovici. Copii 2.

81. Stângăcianu Ghiorghe – soldat, 1911. Născut pe anul 1888, luna noembrie 30. Tatăl Toader Stângăcianu, mama Ruxanda, clăcași. De profesie plugar, carte 5 clase primare. Încorporat pe anul 1910, toamna, în Reg[imen]tul 12 Cantimir și scutit de serviciu militar de anul 1910, toamna. Pe anul 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Oituz, prins prizonier pe ziua de 13 decembrie, pe Vârul Bradului, dus de unguri în lagărul Osfea Zonifa [Ostffyasszonyfa], în Ungaria, după mari suferințe; la Budapesta a fost spânzurat [!] pentru că a lovit un evreu român care era tălmăci. Întors din capturare pe ziua de 20 mai 1918. Demobilizat de Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Căsătorit cu Elena Ghi. Chirvasă. Copii 1.

82. Matei Dumitru – sergent, 1912. Născut pe anul 1890, luna <...>⁶⁵. Tatăl Simion Matei, mama Casandra, clăcași. De profesie plugar, carte 5 clase. Încorporat pe anul 1911, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Avansat caporal pe 1912, mai 10. Pe 1913, mobilizat și plecat [în] Bulgaria. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Luat parte la luptele din Transilvania, Cic Sereda [Csíkszereda], Paraiid [Praid] și Ceresdum [Cséresdomb], și Oituz, Stâneica, Plaiul Pălămide, Vârul Bradului, Fata Moartă, Varnița, Momâea, Putna, Răchitașul, Slatina, Cașin. Pe 1917, avansat sergent. Luat parte și în Bucovina și Polonia, la toate operațiile. Demobilizat de Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Căsătorit cu Frăsina Șt. Onutu. Copii 1.

83. Crășmariu Neculai – caporal, 1912. Născut pe anul 1890, luna iunie 16. Tatăl Ghiorghe Crășmariu, mama Ileana, clăcași. Profesie plugar, carte 3 clase primare. Încorporat pe anul 1911, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1912 mai 10, avansat caporal. Pe 1913, mobilizat și trecut în Bulgaria. Pe 1916, mobilizat tot în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Luat parte la luptele din Transilvania, Cic Sereda [Csíkszereda], Paraiid [Praid], Ceresdum [Cséresdomb], la Oituz, Stâneica, Vârul Bradului; în vara anului 1917, rănit pe Dealul Seciului, pe Slatina Cașin. Luat parte și în Bucovina și în Polonia. Demobilizat de Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Căsătorit cu Maranda Niță Iacob. Copii 4.

84. Manole Dumitru – soldat, 1912. Născut pe anul 1890, luna iunie. Tatăl Simion Manole, mama Ielena, clăcași. De profesie plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1911, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat și trecut în Bulgaria. Pe 1916, mobilizat tot în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Luat parte la luptele din Transilvania, Paraid [Praid], Cic Sereda [Csíkszereda], Ceresdum [Cséresdomb], unde a fost rănit pe ziua de 21 septembrie. Luat parte și la lupta de la Oituz, Bucovina și Polonia. Demobilizat de Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Căsătorit cu Frăsina Iancu Toma. Copii 1.

⁶⁴ Sânmiclăuș, magh. Csíkszentmiklós, azi Nicoleşti, c. Frumoasa, j. Harghita.

⁶⁵ Loc gol.

85. Bogatu Petru – soldat, 1912. Născut pe anul 1890, luna iunie 16. Tatăl Ghiorghe Bogatu, mama Marghioala, clăcași. Profesia plugar, carte 3 clase. Încorporat pe anul 1911, toamna, în Reg[imen]tul 8 Vânători. Pe 1913, mobilizat și trecut Bulgaria. Pe 1916, mobilizat tot în Reg[imen]tul 8 Vânători. Luat parte în Transilvania la luptele de la Paraiid [Praid], Cic Sereda [Csíkszereda], Ceresdum [Cséresdomb], la Oituz, Măgura Cașin, Slatina, Putna, Steclărie. Pe 1918, mobilizat pentru plecare în Bucovina, îmbolnăvindu-se și internat în spital la Ieși și a murit. Căsătorit cu Ileana V-le Boți. Copii 4.

86. Honcu Thoador – caporal, 1912. Născut pe anul 1890. Tatăl Ioan Honcu, mama Ielena, clăcași. Profesie plugară, carte 5 clase primare. Încorporat pe anul 1911, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1912, 10 mai, avansat caporal. Pe 1913, mobilizat, trecut [în] Bulgaria. Pe 1916, mobilizat, luat parte la luptele din Transilvania și Oituz, la trenul de luptă a Comp[aniei] de Mitralieră; Idem, la Panciu, Putna. Pe 1917, luat parte la lupte, la Dealul Seciu și Slatina, cu mitraliera făcând fapte vitejești. Demobilizat de Reg[imen]tul 25 după ocuparea Bucovinei și luptele din Polonia cu bolșevici. Căsătorit cu Ruxanda Ferchezeu [din] Rediu. Copii 2.

87. Samoilă Ghiorghe – soldat, 1913. Născut pe anul 1891. Tatăl Neculai Samoilă, mama Ileana, clăcași. Profesie plugară, carte 3 clase pr[imare]. Încorporat pe anul 1912, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat și trecut [în] Bulgaria. Pe 1916, mobilizat tot [în] Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Luat parte la luptele din Transilvania și la retragerea din Transilvania; se bănuiește că ar fi mort de nemți sau prizonier. Cavalier.

88. Onuțu D. Vasile – soldat, 1913. Născut pe anul 1891, luna septembrie. Tatăl Dumitrache Onuțu, mama Axinea, clăcași. Profesia plugar, carte 2 clase. Încorporat și dispensat pe anul 1912, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 18 Artilerie și vărsat [de] Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Oituz, la trenul de luptă a Companiei de Mitralieră. Demobilizat de Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Căsătorit cu Catinca Ghi Arcip. Copii 1.

89. Bulgariu Ghiorghe – soldat, 1913. Născut pe anul 1891, luna ianuarie. Tatăl Ghiorghe Bulgariu, mama Marghioala, clăcași. Profesia plugar, carte 5 clase primare. Încorporat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat și trecut în Bulgaria, luat parte la operațiile cuvenite. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Luat parte la luptele din Transilvania, Ceresdum [Cséresdomb] și Paraiid [Praid], Cic Sireda [Csíkszereda] și Oituz, Stâneica, unde pe anul 1917, fiind rănit grav la Ofensiva II și mort în spital la Pădureni. Căsătorit cu Maranda V-le Boți. Copii 1.

90. Gruiea Constantin – caporal, 1913. Născut pe anul 1913, luna aprilie. Tatăl Mariean Gruiea, mama Mariea, clăcași. Profesia plugar, carte 3 clase prim[are]. Încorporat pe anul 1912, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat și trecut în Bulgaria. Pe 1916 mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie], luat parte la campanie, însă numai în linia I, la trenul de luptă; a fost și dezertor, la ocuparea Bucovinei pe linia I și avansat caporal pe anul 1920. Căsătorit cu Milica V-le Alexa.

91. Boț Neculai – soldat, 1913. Născut pe anul 1891, luna mai. Tatăl Grigore Boț, mama Măriuța, clăcași. De profesie plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1912, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat, trecut în Bulgaria. Pe 1916, mobilizat și trecut în Transilvania, luat parte la toate luptele, la trenul de luptă al

PORTRETE DE OSTAȘI AI MARELUI RĂZBOI

Companiei de Mitralieră. Luat parte și la Oituz și Putna. Pe 1918, trecut în Bucovina și ajungând la Coțmani⁶⁶, îmbolnăvindându-se a murit. Căsătorit cu Tirintina D. Pancu. Copii 1.

92. Gruia Gh. Thoader – soldat, 1913. Născut pe anul 1891. Tatăl Ghiță Gruia, mama Anica, clăcași. De profesie plugar, carte știe 2 clase primare. Încorporat pe anul 1912, toamna, în Reg[imen]tul Artilerie Călăreață, reformat și lăsat la vatră. Pe 1917, mobilizat la telegrafia fără fir. Pe 1918, vărsat manutanții Diviziei a 8-a, la Cernăuți. Demobilizat pe anul 1920, tot la manutanța, Diviziei 8. Căsătorit cu Ioana C-tin Manole. Copii 2.

93. Țurcanu Toader – caporal, 1913. Născut pe anul 1891, luna iunie. Tatăl Dumitru Țurcanu, mama Marghioala, clăcași. Pe profesia plugar, carte știe 3 clase prim[are]. Încorporat pe anul 1912, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1913, mobilizat, trecut în Bulgaria. Pe 1914, vărsat Corpului [de] Jandarmi Suceava. Pe 1916, mobilizat pe front la partea activi, ca jand[arm] la pretoratul Divizia a 8-a Onești, Oituz. Pe 1918, trimis pentru poliție în Basarabia. Demobilizat de Corpul Jandarmerie. Căsătorit cu Catinca I. Dochița. Copii 2.

94. Nițoi Ioan – soldat, 1914. Născut pe anul 1892. Tatăl Simion Nițoi, mama Ioana, clăcași. Profesia plugar, carte 5 clase primare. Încorporat pe anul 1913, toamna, în [Regimentul] 8 Artileri[e] cu schimbul. Pe 1916, mobilizat, luat parte în Transilvania. Vărsat în Reg[imen]tul 24 Artilerie; în timpul vărsării a fost dat dezertor. Luat parte, pe 1917, la luptele de la Jiu, Argeș, Mărășești. Demobilizat de Reg[imen]tul 24 Art[ilerie]. Căsătorit cu Lența N. Popescu. Copii 2.

95. Pădurariu Enache – soldat, 1914. Născut pe anul 1892, luna martie. Tatăl Ștefan T. Avasilca, mama Nastasia, clăcași. Profesie plugar, carte 4 clase. Încorporat pe anul 1913, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1916, mobilizat luat parte la luptele din Transilvania; după retragerea din Transilvania, luat parte la Oituz, unde în luptele crâncene ce a[u] ținut 13 zile și 13 nopți, în continuu, a fost rănit grav de obuz și pe ziua de 6 octombrie 1916 a murit în drum spre spital. Căsătorit cu Ioana Ghe. Bulgariu. Copii 1.

96. Onuțu Gheorghe – soldat, 1914. Născut pe anul 1892, luna aprilie. Tatăl Ștefan Onuțu, mama Măriuca, clăcași. Profesia plugar, carte 4 clase prim[are]. Încorporat pe anul 1913, toamna în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1916, mobilizat și a luat parte la toate luptele din Transilvania și Oituz, fiind deplasat la Soveja, Putna, ca ordonanță la maiorul Zelea Codreanu. A fost grav rănit de obuz în luptele când s-a predat colonel[ul] Sturdza⁶⁷ și a murit de ziua 17 decembrie 1916. Căsătorit cu Catinca Șt. Ciobârcă. Copii 2.

97. Matei Romule – soldat, 1914. Născut pe anul 1892. Tatăl Simion Matei, mama Casandra, clăcași. Profesia plugar, carte 5 clase prim[are]. Încorporat pe anul

⁶⁶ Coțmani, azi Cozmeni, ucr. Kițman, oraș, r. Cozmeni, reg. Cernăuți, Ucraina.

⁶⁷ La 6 februarie 1917, colonelul Alexandru D. Sturdza, împreună cu aghiotantul său, locotenentul Constantin Wachmann, au dezertat din armata română, trecând de partea germanilor; planul pus la cale cu locotenent-colonelul Constantin Crăiniceanu, la 10 februarie, de a atrage cât mai mulți militari români de partea sa a eșuat, Crăiniceanu fiind executat pentru trădare la 31 martie/13 aprilie 1917, în Vinerea Mare.

1913, toamna, în Reg[imen]tul Artilerie Călărească. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul Art[ileria] Călărească, luat parte la luptele de la Transilvania, apoi Nămolosa, Mărășești și în aceste lupte s-a îmbolnăvit. L-a reformat pe anul 1919, luna mai, a murit. Căsătorit cu Anica V-le Alexa. Copii 1.

98. Gruia Man. Dumitru – soldat, 1914. Născut pe anul 1892. Tata Manole Gruia, mama Catinca, clăcași. Încorporat pe anul 1913, toamna, și scutit de serviciul militar, fiind tatăl veteran [din] 1877. Pe 1917, mobilizat în serviciul etapelor și vărsat [la] manutanța, Diviziei [a] 8-a Cernăuți; fost mobilizat până la 1 aprilie 1920, când a fost demobilizat, tot de manutanța Divizia 8-a. Căsătorit cu Lența Ifrim din Lipovăț. Copii 1,

99. Honcu Theofil – sergent, 1914. Născut pe anul 1892, luna mai. Tatăl Constantin Honcu a Anii și mama Catinca, clăcași. De profesie plugar, carte 3 clase primare. Încorporat pe anul 1913, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1916, mobilizat, trecut în Transilvania luând parte la luptele de la Cis Sereda [Csíkszereda], Paraiid [Praid], Ceresdum [Cséresdomb], Oituz, Stâneica, Fata Moartă, Peatra Runcului, Irești, Putna, Dealul Seciului, unde a fost rănit pe 1917 și avansat caporal. Luat parte la ocuparea Bucovinei având lupte cu bolșevicii și în Polonia. Căsătorit cu Mariea T. Stângăceanu. Avansat sergent pe anul 1920. Copii 2.

100. Mocanu Neculai – soldat, 1915. Născut pe anul 1893, luna aprilie. Tatăl Vasile Mocanu, mama Zoița, clăcași. Profesia plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1914, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie] și a luat parte la luptele [de la] Cic Sereda [Csíkszereda], Paraiid [Praid], Ceresdum [Cséresdomb], Transilvania și Oituz, Stâneica, Fata Moartă, Peatra Runcului și Măgura Cașin, pe 1917, unde a fost rănit. Demobilizat de Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Căsătorit cu Ruxanda Ghi. Ilie Grui. Copii 2.

101. Avasilca Toader – soldat invalid, 1915. Născut pe anul 1893. Tatăl Ștefan T. Avasilca, mama Anastasia, clăcași. Profesie plugar, carte 5 clase. Încorporat pe anul 1914, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe anul 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Luat parte la luptele din Transilvania, Cic Sereda [Csíkszereda], Paraiid [Praid], Ceresdum [Cséresdomb], Oituz, Stâneica, unde pe ziua de pe ziua de 4 octombrie, în luptele crâncene ce a[u] ținut 13 zile și 13 nopți a fost rănit, și reformat ca invalid. Demobilizat pe 1918. Căsătorit cu Anica V-le Vasiliu. Copii 1.

102. Paviliu Ștefan – soldat, 1915. Născut pe anul 1893. Tatăl Toader Paviliu, mama Maranda, clăcași. Profesia plugar, carte 4 clase. Încorporat pe anul 1914, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1916, mobilizat ca ordonanță a d-lui maior Nițescu, la Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele din Dobrogea și la Oituz, Stâneica, Vârul Bradului, Nămolosa, Mărășești. Sdruncinat de un obuz ce a căzut în apropiere, a fost internat în spital [la] Bacău, unde a murit pe 1919. Cavalier.

103. Bogatu Ioan – soldat, 1915. Născut pe anul 1893. Tatăl Gheorghe Bogatu, mama Marghioala, clăcași. Profesia plugar, carte 3 clase. Încorporat și scutit de serviciul militar, 1914, toamna. Pe 1917, mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Oituz, Bucovina și Polonia. Demobilizat de Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Căsătorit pe anul 1915 cu Ruxanda S. Manole. Copii 2.

PORTRETE DE OSTAȘI AI MARELUI RĂZBOI

104. Honcu Simion – soldat, 1915. Născut pe anul 1893. Tatăl Constantin Honcu, mama Mândița, clăcași. Profesia plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1914, toamna, în Reg[imen]tul 17 Artilerie. Pe 1916, mobilizat și luat parte la operații în Transilvania, în acord cu Reg[imen]tul 25 Inf[anterie] și la Oituz. Pe 1918, trecut în Bucovina și Polonia, tot în urma Reg[imen]tului 25. Demobilizat de Reg[imen]tul 17 Obuziere. Căsătorit cu Frăsina I. Gruia. Copii n-are.

105. Crâșmariu Mihai – soldat, 1915. Născut pe anul 1893. Tatăl Ghiorghie Crâșmariu, mama Ileana, clăcași. Profesia plugar, carte 3 clase. Încorporat pe 1914, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie], Companie de Bicicliști Roman. Trecut în Transilvania, luat parte la luptele de la Pralea, cele mai strașnice lupte; din această luptă s-a distrus Compania de Bicicliști și vărsat la 7 Vânători, luând parte [la] Sticlărie. Pe 1918, trecut în Bucovina cu Reg[imen]tul 2 și în Polonia, de unde l-a demobilizat. Căsătorit cu Ioana Juverdeanu. Copii 2.

106. Popovici Gheorghe – soldat, 1911. Născut pe 1889. Tatăl din flori, mama Tinca Toma, clăcași. Profesie plugar, carte 2 clase primare. Încorporat pe anul 1910, apoi dinspensat fiind mama văduvă. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul și Batalionul 14 Pionieri, Compania de Poduri. Luat parte la ocuparea Transilvaniei, de la retragere rămas în interior, până la demobilizare și demobilizat de Compania de Poduri. Căsătorit cu Mândița Ghiorghie Bucuța. Copii 1.

107. Onuțu Ștefan – caporal, 1915. Născut pe anul 1896. Tatăl Gheorghe Onuțu și mama Despina, clăcași. De profesie plugar, carte știe 5 clase. Încorporat pe anul 1914, toamna în R[e]g[imen]tul 25 Inf[anterie]. Avansat caporal pe anul 1915. Pe 1916, mobilizat și lăsat la partea sedentară. Noiembrie 1916, trimis pe front ia parte la luptele de la Oituz și la 23 aprilie 1917, ieșind la refacere, pleacă acasă până pe 1919, fiind dat dezertor. În 1919 este mobilizat și ia parte la ocuparea Bucovinei. Căsătorit cu Profira Anei. Copii 1.

108. Cochileț Mihai – soldat, 1916. Născut pe anul 1894. Tatăl Lupașcă Cochileț, mama Ruxanda, clăcași. Profesia plugar, fără carte. Încorporat pe anul 1915, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1916, trimis pe graniță la construirea tranșelor; 14 a[u]gust mobilizat și trecut în Transilvania. Luat parte la luptele Cic Sereda [Csíkszereda], Sin Micloș [Sânmiclăuș], Paraiid [Praid], Ceresdum [Cséresdomb], Stâneica, Peatra Runcului, Fata Moartă și pe la Momâia, Panciu, Varnița, Putna. Pe 1917, la Cașin, Slatina, fiind cel mai vrednic la mitralieră, tot timpul pe front, nerănit și nici bolnav. Demobilizat din Bucovina de Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Căsătorit cu Elisabeta Bejan. Copii n-are.

109. Teslariu Gheorghe – soldat, 1916. Născut pe anul 1894. Tatăl Ioan Teslariu, mama Maranda, clăcași. Profesia plugar, carte 5 clase pri[mare]. Încorporat pe anul 1915, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1916, dus pe front, la Grozești, Oituz; 14 august, mobilizat, trecut în Transilvania, luat parte la luptele de Cic Sereda [Csíkszereda], Sin Micloș [Sânmiclăuș], Paraiid [Praid] și Ceresdum [Cséresdomb], unde a fost fracturat de o schijă de obuz brațul drept, fiind transportat în spital la Piatra Neamț. A murit ca un viteaz, făcându-și datoria. Cavalier.

110. Avasilca Gheorghe – soldat, 1916. Născut pe anul 1894. Tatăl Simion Avasilca, mama Măriuca, clăcași. Profesia plugar, carte 5 clase pri[mare]. Încorporat

pe anul 1915, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1916, dus pe graniță, la Hârja; pe ziua de 14 a[u]gust mobilizat și trecut în Transilvania. Luat parte la luptele din Transilvania și după retragerea din Transilvania luând parte la Oituz, Stâneica, a fost grav rănit în crâncena luptă ce a ținut 13 zile și 13 nopți. Pe ziua de 4 octom[brie] 1916, dus [la] spital mort. Cavaler.

111. Mocanu Thoador – soldat invalid, 1917. Născut pe anul 1895, luna iulie. Tatăl Neculai Mocanu, mama Ileana, clăcași. Profesie plugar, carte 5 clase. Încorporat pe anul 1916, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie], partea seditentară [seditară], la Botoșani, ca cornist; dându-și prea mare interes de trompet s-a îmbolnăvit de dimizie[?] pleomănie [pneumonie] dublă, dându-l în tuberculoză ușoară, atingând fibra[!]. Internat în spital, după 5 comisii l-a reformat ca invalid comisia franceză. Căsătorit cu Ileana V-le Purice. Copii 2.

112. Mocanu Simion – caporal, 1917. Născut pe anul 1895. Tatăl Vasile Mocanu, mama Zoița, clăcași. Profesie plugar, carte 5 clase pri[mare]. Încorporat pe anul 1916, toamna, în Reg[imen]tul 25 PS Botoșani. Pe 1917, plecat la școală la Bacău, vărsat la 1 Secția Mitrălieră, la Reg[imen]t[ul] 29 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Cașin. Pe 1918, revenit iarăși în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie], avansat caporal. Luat parte la luptele de la Măgura Cașin. Pe anul 1918, iulie, vărsat [la] Corpul Jandarmeriei, de unde s-a reformat provizor, pe 1919. Căsătorit cu Mitea Negară. Copii 1.

113. Toma Neculai – soldat, 1917. Născut pe anul 1895, luna februarie. Tatăl Gheorghe Toma, mama Catinca. Profesie plugar, clăcaș. Carte 5 clase p[ri]mare]. Încorporat pe anul 1916, toamna, în Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie] PS Botoșani. Pe 1917, dus [la] școală, Bacău, și vărsat cu una Secție Mitrălieră, pe front, la Reg[imen]t[ul] 25 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Fetișoară, Petricele; prin iulie, la a 2-a ofensivă, luat parte la Dealul Seciului, de unde și-ea fript mânele de pesă[!] în timpul tragerei, salvând-o de la inamic. Pe 1918, vărsat [la] Corpul Jandarmeriei. Cavaler.

114. Nițoi C. Neculai – soldat, 1917. Născut pe anul 1895. Tatăl Costache Nițoi, mama Frăsina, clăcași. Profesie plugar, carte 5 clase pri[mare]. Încorporat pe anul 1916, toamna, în Depozitul central de echipament București; de la evacuarea Bucureștilor, după retragere, cu depozitul la Iași. Demobilizat de acest depozit, din București, pe anul 1920. Cavaler.

115. Nițoi Vasile – soldat, 1917. Născut pe anul 1895. Tatăl Simion Nițoi, mama Ioana, clăcași. Profesie plugar, carte 5 clase prim[are]. Încorporat pe anul 1916, toamna, în Reg[imen]tul Recruți 7, fiind vărsat la Școala Militară ca croitor. Pe 1917, trecut în București, la Atelierul de confecții al Armatei. Pe anul 1919, luna noembrie, îmbolnăvindându-se, fiind rănit a fost reformat de comisia medicală militară. Mort pe anul 1919. Căsătorit cu Paraschiva Gh. Onu. Copii n-are.

116. Bucuță Ioan – soldat, 1916. Născut pe anul 1894. Tatăl Gheorghe Bucuță, mama Maranda, clăcași. Profesie plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1915, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Pe 1916, dus pe graniță, la Oituz; 14 a(u)gust, mobilizat, luat parte la luptele din Transilvania și Oituz. Pe 1916, prin decembrie, pe când luptele erau înverșunate, la retragere din lupta de la Fabrica Union Cașin, pe când

PORTRETE DE OSTAȘI AI MARELUI RĂZBOI

era în ordin pentru ocuparea unei poziții, au lăsat eșind mai înainte [și] l-a împușcat colonelul Pipirescu⁶⁸. Cavalier.

117. Vasiliu Vasile – soldat, 1899. Născut pe anul 1877. Tatăl Mihalache Vasile, mama Măriea, clăcași. Profesie plugar, carte 2 clase. Încorporat pe anul 1898, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie] ca dorobanți. În 1907, luat parte la revoluție. Pe 1913, mobilizat la forturi, la Nămolosa. Pe 1916, mobilizat în Reg[imen]tul 65 Inf[anterie]. Luat parte la luptele de la Oituz, Stâneica, Vârvul Bradului, de unde, din luptele de la Oituz, din decembrie 1916, nu se știe nimic, probabil că e mort. Căsătorit cu Catinca T. Antonoaei. Copii 6.

118. Dominte Șt. Neculai – soldat, 1918. Născut pe anul 1896, luna decembrie 6. Tatăl Ștefan Iri. Dominte, clăcași. Profesie plugar, carte 4 clase pri[mare]. Încorporat pe anul 1916, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie], partea seditentară Botoșani. Pe 1917, luat parte la luptele de la Fetișoara, Ursoiu, Pietricelele; îmbolnăvindu-se și plecând în spital a murit acasă pe 1918. Cavalier.

119. Bogatu Toader – soldat, 1918. Născut pe anul 1896. Tatăl Ghiorghe Bogatu, mama Marghioala, clăcași. Profesie plugar, carte 4 clase pr[imare]. Încorporat pe anul 1916, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie] PS Botoșani, unde îmbolnăvindu-se de tifos exantimatic a murit după mari suferințe. Cavalier.

120. Crâșmariu Toader – sergent, 1918. Născut pe anul 1896, luna iunie. Tatăl Gheorghe Crâșmariu, mama Ielena, clăcași. Profesie plugar, carte 3 clase primare. Încorporat pe anul 1916, toamna, la Reg[imen]tul 17 Obuziere. Luat parte la luptele din Transilvania și Bucovina, Polonia, pe 1918 și 1919. Avansat caporal pe 1918, avnasat sergent pe 1919, în Bucovina, având școala de artificier. Căsătorit cu Anica I. a Babei. Copii 2.

121. Olariu Vasile – soldat, 1918. Născut pe anul 1896, luna februarie. Tatăl Neculai Olariu, mama Anica, clăcași. Profesie plugar, carte 5 clase. Încorporat pe anul 1916, toamna, în Reg[imen]tul 4 Obuziere. Luat parte la luptele de la Nămolosa, Cozmești, Mărășești și Transilvania, pe anul 1920, cu Divizie 20 Art[ilerie]. Căsătorit cu Anica Ștef. Gh. Crâșmariu.

122. Ieacob Dumitru [†] – soldat, 1918. Născut pe anul 1896. Tatăl Niță Ieacob, mama Tasiea, clăcași. Profesie plugar, carte nu știe. Încorporat pe anul 1916, toamna, în Reg[imen]tul 17 Obuziere. Luat parte la luptele de la Oituz, Cașin, Bacău, la trenul de luptă a bateriei. Luat parte și în Bucovina și Polonia Căsătorit cu Frăsina T. Onuțu. Copii n-are

123. Honcu C. Ștefan – [soldat], 1918. Născut pe anul 1896. Tatăl Constantin Honcu, mama Măndița, clăcași. Profesie plugar, carte 3 clase. Încorporat pe anul 1916, toamna, în Regt. 2 Pionieri; luat parte la toate luptele cu Regimentul [de] care aparține. Cavalier.

124. Honcu I. Ștefan]– soldat, 1919. Născut pe anul 1897. Tatăl Ioan Honcu, mama Elena, clăcași. De profesie plugar, carte 3 clase primare. Încorporat pe anul 1918,

⁶⁸ Nicolae Piperescu, locotenent-colonel, comandant al Regimentului 69 Infanterie Dorohoi la intrarea României în Primul Război Mondial, a murit la 29 noiembrie 1916, în luptele de pe Argeș.

toamna, în Reg[imen]tul 3 Recruți, la Negrești, unde a și murit pe anul 1919, noembrie în 1, la Iași, spitalul militar. Cavalier.

125. Teslariu Neculai – soldat, 1919. Născut pe anul 1897. Tatăl Ioan Teslariu, mama Maranda, clăcași. Profesie plugar, carte 5 clase. Încorporat pe anul 1918, toamna, în Coloana a 3-a de căruțe. Pe anul 1919, vărsat [la] Reg[imen]tul 8 Vânători. Pe 1920, trecut cu Reg[imen]tul în Banat, luat parte la operațiile în acea zonă. Cavalier.

126. Alexa Neculai – soldat, 1919. Născut pe anul 1897, luna octombrie. Tatăl Vasile Alexa, mama Frăsina, clăcași. Profesie plugar, carte 3 clase. Încorporat pe anul 1918, toamna, în Reg[imen]tul 8 Recruți Huși. Vărsat la Reg[imen]tul 23 Inf[anterie] Ialomița. Luat parte la ocuparea și luptele din Basarabia: Bender, Chișinău, Acherman, făcând serviciul de sanitar. Cavalier.

127. Țopea Vasile – sergent, 1919. Născut pe anul 1897, tatăl Dumitru Țopea, mama Mariea, clăcași. Profesie plugar, carte 5 clase. Încorporat pe 1918, toamna, în Reg[imen]tul 8 Recruți Huși. Vărsat [la] Reg[imen]tul 39 Inf[anterie] Cernavodă. Luat parte la ocuparea și luptele din Basarabia; avansat caporal. Idem și la Bender, Chișinău, Acherman, Odesa cu bolșevicii; avansat sergent. Căsătorit cu Ielena Gh. Cotârcea. Copii 1.

128. Toma Simion – sergent, 1905. Născut pe anul 1883. Tatăl Iancu Toma, mama Maranda, clăcași. Profesie plugar, carte 5 clase. Încorporat pe 1904, toamna, în Reg[imen]tul 8 Artilerie. Pe 1905, la 10 mai, avansat caporal și toamna avansat sergent. Pe 1907, luat parte la revoluție. Pe 1913, mobilizat în Reg[imen]tul 8 Artilerie. Pe 1916, mobilizat pe loc, la Serviciul Poștal Vaslui. Căsătorit cu Rarița Volocaru. Copii 4.

129. Anii Gheorghe – soldat, 1917. Născut pe anul 1895. Tatăl Constantin a Anii, mama Catina, clăcași. Profesie plugar, carte 3 clase. Încorporat pe anul 1916, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie] Botoșani, partea sedentară. Pe 1917, luat parte la luptele de la Fetișoara și Dealul Seciului, unde a căzut prizonier, rănit, în mâna germanilor și nu se știe nimic de el până în prezent. Cavalier.

130. Gruia Simion – sergent, 1917. Născut pe anul 1895. Tatăl Ghiță Ilie Grui, mama Anica, clăcași. Profesie croitor, carte 5 clase pr[imare]. Încorporat pe anul 1916, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie] PS Botoșani. Pe 1917, trimis la școală la Bacău, avansat caporal și trimis pe front cu 1 Secție de Mitralieră. Luat parte la luptele la Fetișoara, Dealul Seciului și Dealul Răsboiului. Pe 1917, toamna, vărsat Corpului Jandarmeriei. Căsătorit cu Mândica Lefter. Copii 1.

131. Crâșmariu Gheorghe – sergent, 1917. Născut pe anul 1895, luna a[u]gust. Tatăl Costache Crâșmariu, mama Zoița, clăcași. Profesie lemnar, carte 5 clase. Încorporat pe anul 1916, toamna, în Reg[imen]tul 17 Obuziere. Avansat caporal, pe 1917, mai 10, sergent pe anul 1919. Luat parte la luptele de la Oituz și Putna, idem Bucovina, Polonia, Basarabie. Cavalier.

132. Iacob Gheorghe – sergent, 1917. Născut pe anul 1895. Tatăl Ioan Iacob, mama Maranda, clăcași. Profesie croitor, carte 5 clase pri[mare]. Încorporat pe anul 1916, toamna, în Reg[imen]tul 8 Recruți Negrești. Vărsat la Școala Militară ca croitor. Avansat caporal pe 1917; pe 1919, vărsat după întoarcerea în București, la Atelierul de confecții militare și avansat sergent. Căsătorit cu Profira Sim. Onu. Copii 2. Demobilizat de Atelierul de confecții.

PORTRETE DE OSTAȘI AI MARELUI RĂZBOI

133. Ciurariu Simion – soldat, 1915. Născut pe anul 1893. Tatăl Paraschiv Ciurariu, mama Mărioara, clăcași. De profesie plugar, carte 1 clasă. Încorporat pe anul 1914, toamna, în Reg[imen]tul 25 Inf[anterie] și dus pe graniță. Pe 1916, mobilizat, luat parte la luptele din Transilvania, Paraiid, Ceresdum, Oituz, Stâneica, Vârvul Bradului, Fata Moartă și Clăbuc. Luat parte și [în] Bucovina, Polonia. Demobilizat de Reg[imen]tul 25 Inf[anterie]. Căsătorit cu Mărioara N. Iacob. Copii 1.

FINIT

Prin grația lui Dumnezeu, voința națională, scriitor al acestui memoriu, având suflet cu bază nădejdea în cer, prin impunerea și cerințele celui în drept servitor al acestui sfânt locaș, al bisericii Sfintei Maria, lucrat după cunoștințele ideei mele, în luna decembrie 1920, ziua de terminare 6, în ziua Sfântului Marele Mucenic Nicolae.

Plotoner rezervă, Șt. N. Mocanu.

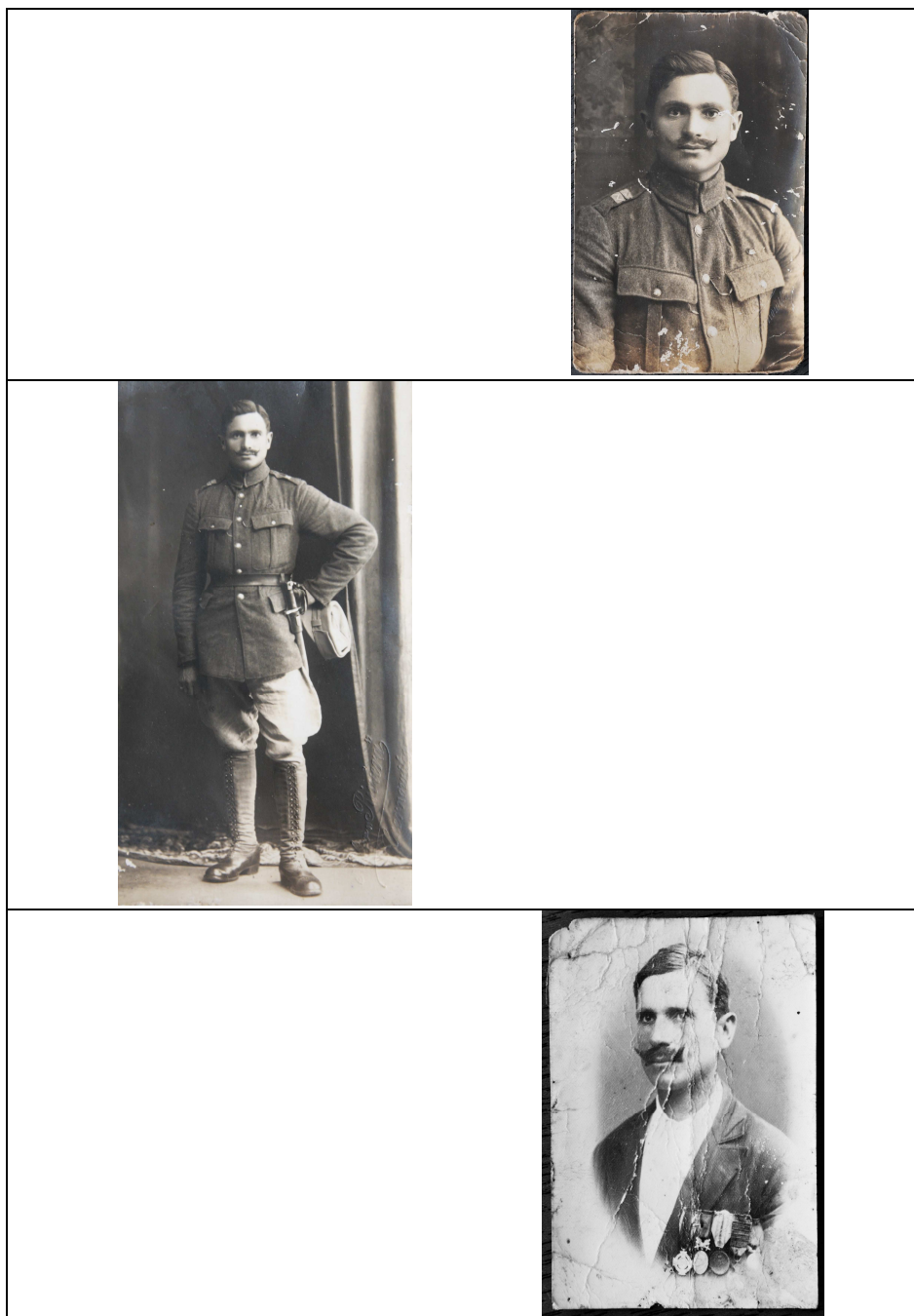
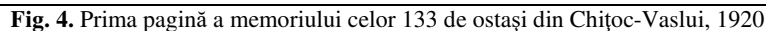

Fig. 1-3. Ștefan Mocanu în două ipostaze: ostaș și veteran al Primului Război Mondial

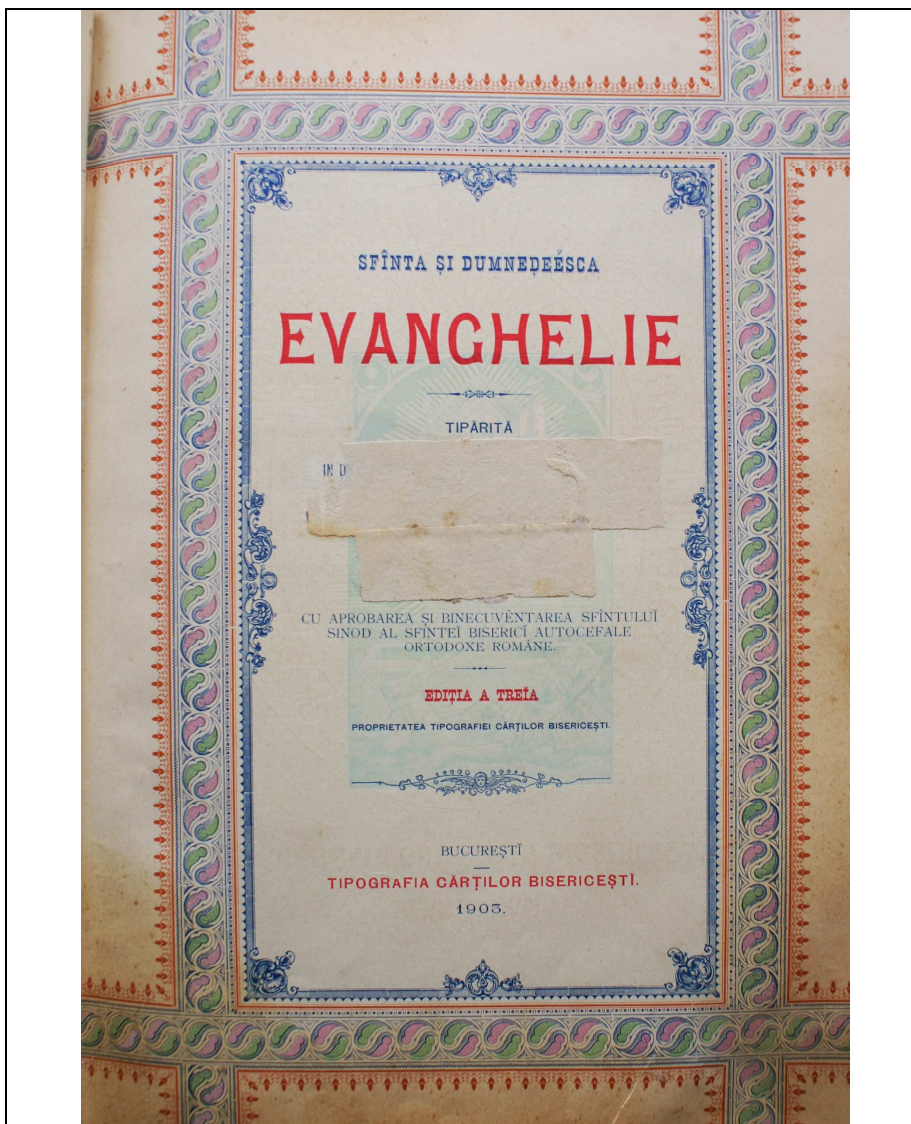

Fig. 5. Pagina de titlu a Evangheliei care cuprinde memoriul ostașilor din Chițoc

Lucian-Valeriu LEFTER
Centrul Județean pentru
Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui
lucian_lifter@yahoo.com